

Jaarverslag 2019

Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost

Hooibouw in de Binnenveldse Hooilanden in het Jaar van de Wulp

Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:

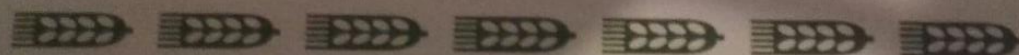
Proef de rijkdom van

Het Binnenveld

Streekproducten uit de buurt

VAN HAREN

Diervoeders / fourage en kunstmest

Rijnsteeg 74
6708 PK Wageningen
Telefoon 0317-424000
Fax 0317-415232

VAN HAREN

Diervoeders / fourage en kunstmest

Inhoud

blz.

1.	Inleiding	5
2.	Werkgebied, doelstelling en werkwijze	7
3.	Resultaten weidevogelbescherming/-beheer 2019	8
3.1.	Resultaten weidevogelbeheer Binnenveld 2019	8
3.2.	Resultaten WBO 2019	10
3.3.	Bescherming van nesten en jongen	11
3.3.1.	Bescherming van nesten met eieren (= nestland)	12
3.3.2.	Bescherming van jonge weidevogels (= kuikenland)	13
3.4.	Invloed van predatie en agrarische werkzaamheden	16
4.	Samenwerking met andere partijen in het veld	18
5.	Onderzoek, beleid en publiciteit	20
6.	Conclusie en vooruitblik	21

Bijlagen:

Bijlage 1.	Deelnemende vrijwilligers	22
Bijlage 2.	Deelnemende bedrijven	23
Bijlage 3.	Resultaten per bedrijf → 3a. Binnenveld-Oost; 3b. Ederveen-Lunteren; 3c. De Valk	26
Bijlage 4a.	Overzichtstabel resultaten 2002-2019	31
Bijlage 4b.	Soortkaarten WBO 2019	32
Bijlage 5.	Vogel- en activiteitenlogboek 2019	39

COLOFON:

Tekst en lay-out:

Henk van Paassen

Foto's:

Harm Roseboom (HR)

Henk van Paassen (HvP)

Peter Pfeifer (PP)

Rik Nagtegaal (RN)

Sponsors:

- ANV Het Binnenveld
- Bakkerij Ten Veen
- Gemeente Ede
- Gemeente Wageningen
- Loonbedrijf VOF Van Haren
- Loonbedrijf Jan Rauw & Zn. B.V.
- Postservice - stads-/streekpostdienst
- Proef- en leerbedrijf Droevendaal
- Veevoederhandel Jan van Haren
- Jan en Jeltje Gieles
- Unifarm

Illustratie: Elwin van der Kolk

Foto voorkaft: Binnenveldse Hooilanden, zoals zij ooit in gebruik waren, namelijk als hooiland (HvP)

Ede, januari 2020.

1. Inleiding

Voor u ligt het **jaarverslag 2019** van de Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost (WBO). Het geeft een overzicht van de resultaten van de weidevogelbescherming van het Gelderse/oostelijke deel van het Binnenveld.

Wij zien een **jaarverslag** als een goede methode om bekendheid te geven aan ons beschermingswerk, dat al sinds 1992 door boeren, loonwerkers en vrijwilligers van de WBO in Binnenveld-Oost gezamenlijk wordt verricht. Sinds 2010 werken wij samen met de Weidevogelbeschermingsgroep Binnenveld-West (WBW) aan het **Weidevogelplan Binnenveld**, dat door de gemeenten Ede, Wageningen, Rhenen en Veenendaal financieel wordt ondersteund. Dit intergemeentelijk Weidevogelplan blijft uniek in Nederland!

Weidevogelbescherming omvat niet alleen het zoeken en beschermen van nesten van weidevogels om te voorkomen dat deze nesten sneuvelen door landbouwkundige werkzaamheden. Ook de bescherming van de uitgekomen jonge weidevogels is expliciet onderdeel geworden van ons beschermingswerk in het Binnenveld. Daarom spreken wij vanaf nu liever van '**weidevogelbeheer**' in plaats van 'weidevogelbescherming'.

In 2019 zijn door WBO, WBW en ANV de volgende **weidevogelbeheeracties** ondernomen, te weten:

- **Overleg** met Stuurgroep Weidevogels over opdracht voor een nieuw Weidevogelplan Binnenveld;
- **Overleg** met Waterschap Veluwe & Vallei over Werkprotocol bij uitvoering van het projectplan BH;
- **Overleg** met Stichting Mooi Binnenveld over Beheerplan en Monitorplan Binnenveldse Hooilanden;
- **Excursie** met belangstellenden voor de uitvoering van de natuurontwikkeling Binnenveldse Hooilanden;
- **Projectteam** met ROM3D over het nieuwe Weidevogelplan vanuit het concept Beheer op Maat;
- **Overleg** met Stakeholders over hun visie op integraal weidevogelbeheer in het Binnenveld;
- **Overleg** met Boeren per deelgebied over kansen en bedreigingen inzake integraal weidevogelbeheer.

Het beschermingswerk van de WBO beperkt zich niet alleen tot het Binnenveld. Onze ervaren vrijwilligers zwermen sinds een paar jaar ook uit naar maisvelden in noordelijke delen van de Gelderse Vallei. Het gaat niet alleen om maispercelen rondom Ederveen/Lunteren en De Valk, maar ook naar maispercelen bij Barneveld en De Glind.

Graag wil ik alle boeren, loonwerkers en vrijwilligers bedanken voor hun inzet en medewerking aan de goede resultaten van het afgelopen jaar! Tegelijkertijd spreek ik de hoop en wens uit dat wij *met elkaar* de broedende en opgroeiende weidevogels in het Binnenveld ook in 2020 de zo noodzakelijke bescherming kunnen bieden.

Samen met ANV Het Binnenveld en Weidevogelbeschermingsgroep West strijden wij ook de komende jaren voor nog meer steun voor een integraal en duurzaam weidevogelbeheer in het hele Binnenveld!

Henk van Paassen,
Coördinator WBO
T: 06-13685805
E: h.van.paassen@hetnet.nl
W: www.inhetbinnenveld.nl

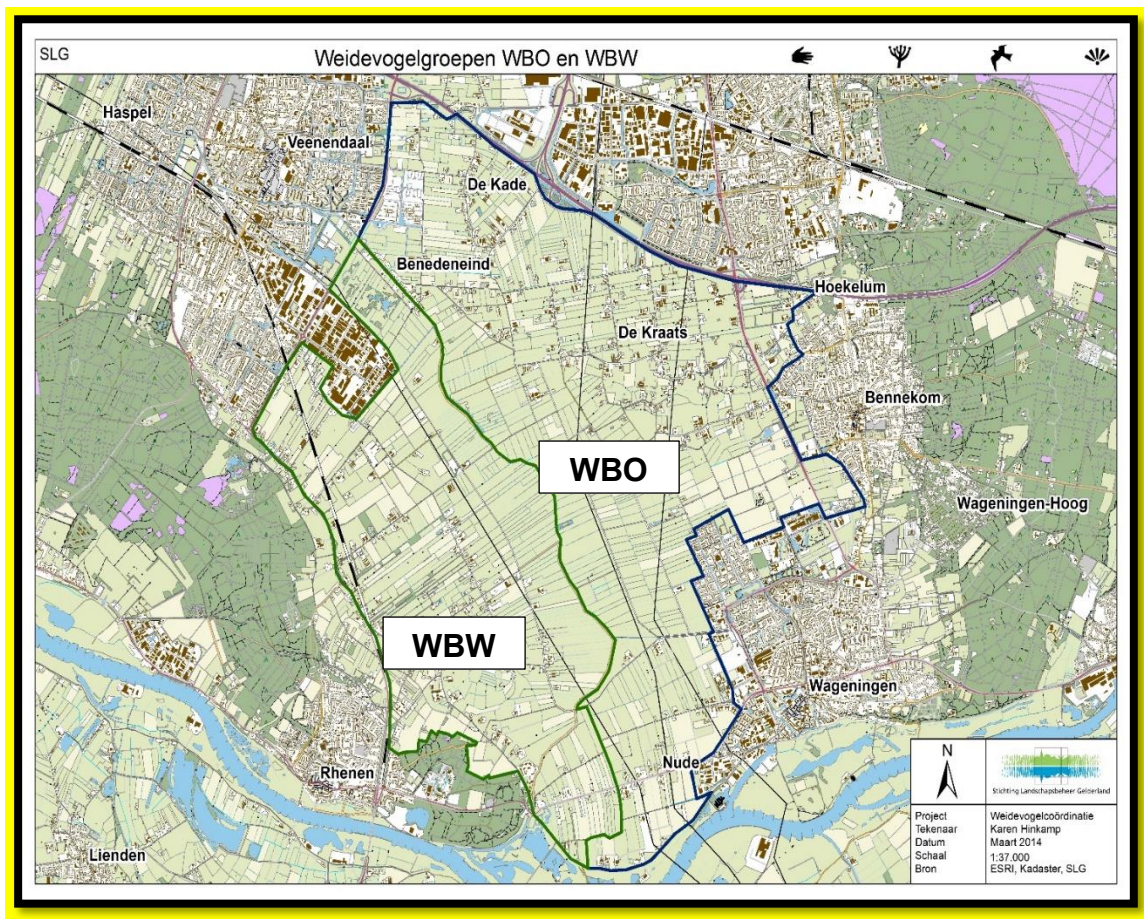
In memoriam

Op 15 maart 2019 hebben wij helaas en plots afscheid moeten nemen van onze zeer gewaardeerde WBO-vrijwilliger Harry Dekker. Harry overleed na een kort ziekbed. Harry was een ervaren lokale 'aisikker'. Zo vond hij voorjaar 2013 nog het 1^e Nederlandse Kievitse en voorjaar 2018 nog het 1^e Binnenveldse ei.

Tureluurpaar in de ochtenddauw (HvP)

Werkgebieden van WBW (rood omlijnd) en WBO (blauw omlijnd)

De

Openheid ter weerszijden van de Veensteeg is essentieel voor onze weidevogels (HvP).

2. Werkgebied, doelstelling en werkwijze

De Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost (WBO) is een **vrijwilligersgroep** die voortkomt uit de IVN-Vogelwerkgroep Ede. De groep bestaat uit 20 enthousiaste vrijwilligers uit Ede, Bennekom, Lunteren en Wageningen. Ten westen van de Grift is de Weidevogelbeschermgroep 'Binnenveld-West' (WBW) actief.

Het **werkgebied** van de WBO beslaat een oppervlakte van circa 1.600 hectare, waarvan circa 1.200 ha daadwerkelijk bezocht, beschermd en beheerd wordt. Het gebied ligt globaal tussen de A12 in het noorden, Bennekom/Dreeslaan in het oosten, de Neder-Rijn/Rijndijk in het zuiden en de Grift/Valleikanaal en Veenendaal-Oost/Groene Grens in het westen. Het werkgebied van de WBO omvat het grondgebied van de gemeenten Ede, Wageningen en een klein stukje Veenendaal, ten westen van de Dragonderweg.

De **doelstelling** van de WBO is, dat zij door haar beschermwerk en via nauwe samenwerking met boeren, loonwerkers, ANV en gemeenten probeert te bereiken, dat de bestaande weidevogelpopulatie van m.n. Kievit, Grutto, Scholekster, Wulp en Tureluur minimaal op peil blijft en waar mogelijk in aantal en soorten toeneemt. De laatste jaren zet de WBO zich ook in voor akkervogelbeheer voor Patrijs, Gele Kwikstaart en Graspieper.

Hoe gaat de WBO te werk?

De WBO doet haar werk door samen met boeren en loonwerkers de nesten van deze akker- en weidevogels voor, tijdens en na landbouwkundige activiteiten op te sporen, te markeren en te beschermen. Het gaat om tal van **bewerkingen**, zoals bemesten, beweiden, maaien, ploegen, eggen, zaaien, wieden en aanaarden.

Door de nesten van weidevogels met stokken te **markeren** kunnen boeren en loonwerkers deze nesten tijdig zien liggen en kunnen zij daar tijdens hun werkzaamheden rekening mee houden. Dit doen zij door tijdens de bewerkingen om het nest heen te rijden, door de nesten af te dekken en/of de nesten zo nodig te verplaatsen. Als een boer voor verplaatsing zelf geen tijd heeft, kunnen zij de **hulp inroepen** van onze vrijwilligers.

De meeste boeren hebben in het voorjaar weinig tijd om de nesten zelf te zoeken. Daarom helpen onze vrijwilligers hen om deze nesten op te sporen, te markeren, te noteren, en vervolgens door te geven aan de boeren. Evt. ingehuurd loonwerkers worden door de boer ingeseind over de exacte ligging van de nesten.

Sinds 2016 worden alle weidevogellegfels via smartphones en PC **digitaal in kaart** gebracht. Dit jaar hebben Christ Elsten, Rik Nagtegaal en Henk van Paassen die registratie uitgevoerd. Het resultaat van al ons beschermwerk wordt jaarlijks vastgelegd in een computerprogramma van Landschappen.nl, dat onder **Boeren-landvogels Nederland** te vinden is op www.weidevogelbescherming.nl. Met al deze cijfers wordt sturing gegeven aan het landelijke weidevogelbeleid. Landschappen.nl werkt daarvoor nauw samen met SOVON en Vogelbescherming Nederland. Via een eenvoudige code is dit systeem ook **raadpleegbaar voor boeren** en loonwerkers, zodat zij dagelijks online kunnen zien, waar op hun percelen de nesten liggen. **Boeren** die interesse hebben in deze digitale legselinformatie kunnen zich melden bij onze gebiedscoördinatoren (**zie bijlage 1**).

Een belangrijke nieuwe ontwikkeling in de weidevogelbescherming is de inzet van **drones**, veelal voorafgaand aan maaiwerkzaamheden. In 2018 en 2019 zijn door de WBW een eerste verkennende proeven met drones uitgevoerd. Karen Hinkamp van Landschapsbeheer Gelderland coördineert de uitleen van drone(s).

Boeren met interesse voor de inzet van drones kunnen zich melden bij onze gebiedscoördinatoren (**zie bijlage 1**).

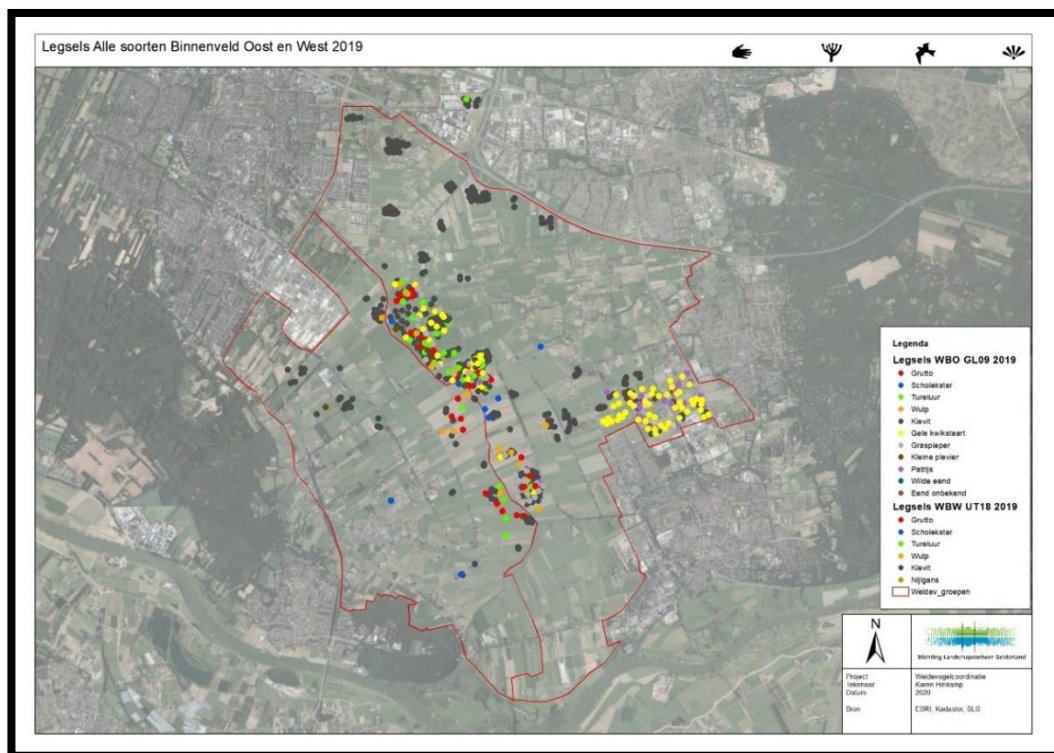
3. Resultaten weidevogelbescherming 2019

Weidevogelbescherming bestaat uit twee onderdelen: **nestbescherming** en **bescherming van jongen** via zgn. **kuikenland**. In het huidige Weidevogelplan Binnenveld (2009) gaat het vooral om nestbescherming via de toekenning van legselvergoeding aan boeren voor elk weidevogelnest dat wordt beschermd. Daarnaast kent ons Weidevogelplan zgn. **last-minute contracten** voor ruige mest, kleine en grote vluchtstroken bij maaien, en uitgesteld maaien. Maar de roep om meer kuikenland wordt steeds groter. Ons **doel** verschuift steeds meer naar **integraal en duurzaam weidevogelbeheer**, waarbij openheid, hoge grondwaterstand en kruidenrijke grasland de belangrijkste randvoorwaarden zijn.

Sinds 2018 werken wij met zgn. **Kievitpakketten op maisland**. De eerste resultaten zijn zichtbaar geworden. Daarbij gaat het om vergoeding voor **braakstroken van 6 meter** en **uitgestelde werkzaamheden tot half mei**. De proeven met braakstroken op maisland bij boer Jan van Ginkel (Eemweg) in 2018 bleken zeer succesvol, zowel voor weidevogellegfels als voor kuikenland. In 2019 is besloten om deze en andere relevante Kievitpakketten bij alle boeren met maisland **en/of** aan maispercelen grenzend grasland onder de aandacht te brengen.

3.1. Resultaten weidevogelbeheer Binnenveld 2019

Als wij het hebben over “weidevogels in het Binnenveld” dan gaat het over de weidevogels aan weerskanten van de Grift. Dus zowel in het Gelderse als in het Utrechtse deel van het Binnenveld. Het maakt weidevogels immers niet uit wie perceeleigenaar is, maar wel hoe die eigenaren het beheer (laten) uitvoeren. Onderstaand kaartbeeld geeft een beeld van de verspreiding van de nesten over het hele Binnenveld. Om te laten zien hoe rijk het Binnenveld aan weidevogels is, hebben we ook de cijfers van de ‘**big five**’ van de afgelopen vijf jaar (2015-2019) op rij gezet (zie afbeeldingen op pag. 8).

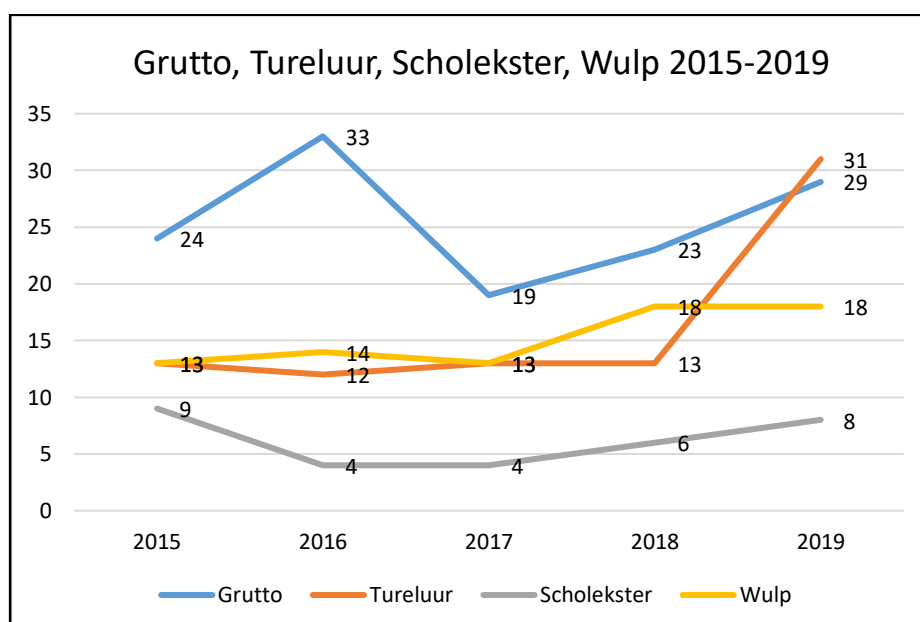
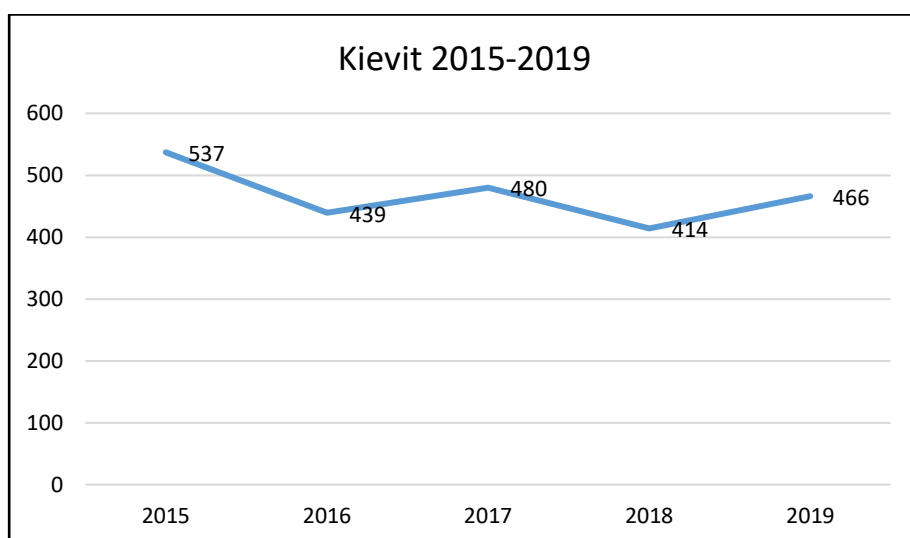
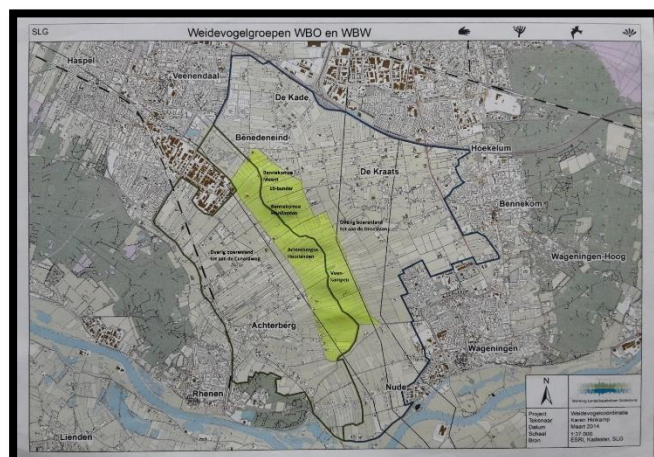

Kaart met alle weidevogelnesten van het hele Binnenveld in 2019 (dus van WBW en WBO tezamen).
Wat opvalt zijn de grote concentraties van weidevogelnesten langs de Grift en op de proefvelden van Uniform.

Weidevogelnesten in **hele** Binnenveld 2015 - 2019

Vogelsoort	2015	2016	2017	2018	2019
Kievit	537	439	480	414	466
Grutto	24	33	19	23	29
Tureluur	13	12	13	13	31
Scholekster	9	4	4	6	8
Wulp	13	14	13	18	18
TOTAAL	596	502	529	474	552

Gele Hart van het Binnenveld = ter weerszijden van Grift.

3.2. Resultaten WBO 2019

Het broedseizoen begon dit jaar met een **WBO-startavond** op 6 maart 2019 op biologisch proef- en leerbedrijf Droevendaal. Tijdens onze startavond maken wij afspraken over het nieuwe broedseizoen. De startavond is altijd begin maart, vlak voor de vondst van het 1^e Kievitse. Ons weidevogelbeschermingswerk loopt van begin maart tot begin juli en beslaat in totaal vier maanden. Dit omdat de laatste vervolglegels van de Kievit op maïsland meestal pas in de eerste helft van juli uitkomen. Het broedseizoen wordt traditioneel afgesloten met een slotavond. De **WBO-slotavond** vond dit jaar plaats op 11 september 2019 op boerderij De Hooilanden.

De eerste nesten van 2019

Het **1^e Kievitse van Nederland** werd dit jaar gevonden op 28 februari in Grou (Friesland). Het is het vroegste Kievitse ooit!

Het **1^e Kievitsnest van Gelderland** werd op 6 maart gevonden in Nijkerk.

Het **1^e Kievitsnest van het Binnenveld** (Ede) werd op 16 maart gevonden door Nanne Galema en Kevin van Laar. Op de linker foto zie je beide vinders, wethouder Willemien Vreugdenhil en de familie T. van Stempvoort. Het **1^e Wageningse Kievitsnest** werd op 18 maart gevonden door Carl Jansen en Ceciel Linsen.

Op de rechter foto zie je Wageningse wethouder Dennis Gudden, Gerard Derks van Unifarm en Carl Jansen.

1^e kievitseieren 2019 bij WBO:

- > op 16 maart bij Teunis van Stempvoort in Ede (Nanne en Kevin)
- > op 20 maart bij Unifarm-proefvelden in Wageningen (Carl Jansen)

Het **1^e Wulpennest** van Gelderland werd in het **Jaar van Wulp** op 27 maart gevonden door Ardy Rekers (foto hiernaast). De **1^e nesten van Grutto, Tureluur en Scholekster** werden zoals te doen gebruikelijk gevonden door Ardy Rekers en Harm Roseboom. **Meer informatie** over van 1^e legfels:

<http://www.boerenlandvogelsnederland.nl/eerste-legfels/overzicht-eerste-eieren/>

De resultaten van 2019

Het aantal agrarische bedrijven dat met ons beschermingswerk in Binnenveld-Oost meedoet, blijft redelijk constant. Dit jaar lagen de gevonden weidevogelnesten bij 27 verschillende grondgebruikers. Dit is bijna 50% van alle in Oost geregistreerde bedrijven. De lijst van deelnemende boeren en loonwerkers vind je in **bijlage 2**.

Legfels per soort					
Selectie - 2019, groep: GL09 Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost					
Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit
Gele kwikstaart	84	56	54	2	96.43
Graspieper	39	7	4	3	57.14
Grutto	20	18	18	0	100.00
Kievit	390	374	289	85	77.27
Kleine plevier	3	0	0	0	0.00
Patrijs	22	21	21	0	100.00
Scholekster	6	5	4	1	80.00
Tureluur	26	19	19	0	100.00
Wulp	13	12	10	2	83.33
Subtotaal	603	512	419	93	81.84
% van bekend resultaat			81.84	18.16	
Aantal: 9					

Boerenlandvogelmonitor; versie: 19.239 ; geprint: 11-09-2019 06:43.

De WBO heeft in 2019 aanzienlijk meer weidevogelnesten gevonden dan in 2018 (603 om 392). Dit komt mede door het hoge aantal nesten in het natuurontwikkelingsgebied van de Binnenveldse Hooilanden (**zie tabel op volgende blz**). Het uitkomstresultaat in 2019 was met 82% gelijk aan dat van vorig jaar.

Het succes van de Binnenveldse Hooilanden

Het hoge aantal nesten op de Binnenveldse Hooilanden had met name te maken met de **wijze van uitvoering** van het natuurproject.

In een poging om nesten te weren, werd door de uitvoerder gekozen voor het **vroegtijdig kaal** maken en houden van de af te gravenpercelen langs de Grift / Veensteeg.

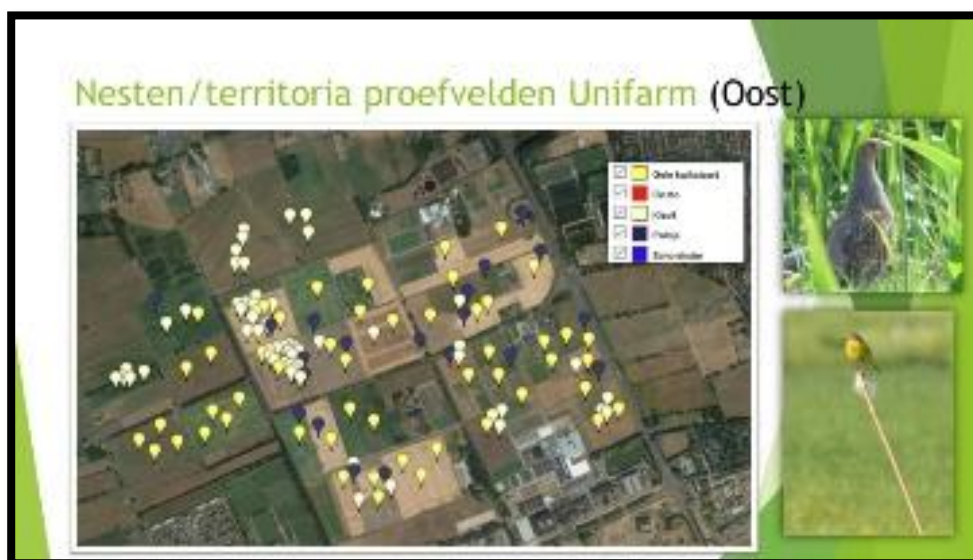
Juist daardoor ontstond een **ideaal biotoop voor weidevogels** om te nesten. Gaandeweg het broedseizoen zijn door de WBO steeds betere beheerafspraken gemaakt met de project-leider, de ecooloog en de uitvoerder van dit natuurproject. En mede door de **extra inzet** van WBO-vrijwilligers en door de **extra gecreëerde plas-dras** heeft dit geleid tot een bijzonder mooi broedsucces per deelgebied (1-5).

Succes op de proefvelden van Unifarm

In 2019 waren op de WUR-proefvelden in **deelgebied Oost** niet alleen de kieviten maar ook de Patrijzen en Gele kwikstaarten weer goed vertegenwoordigd (zie **kaartje**).

In **deelgebied Zuid** neemt het aantal weidevogelnesten elk jaar weer verder af. De stedelijke ontwikkeling van Kortenoord en de komst van zonnevelden langs de Haarweg, alsmede het afnemende aantal maispercelen zijn daarbij van wezenlijke invloed.

Net als in voorgaande jaren scoorden de maispercelen in de **deelgebieden Noord en West** in 2019 goed. Meer informatie over de resultaten per deelgebied vind je in de (soort)kaarten van **bijlage 4b**.

Vrijwilligers gezocht!

Het beschermen van nesten en jongen in het veld gebeurt bij de WBO met hulp van in totaal 20 vrijwilligers. Maar omdat de vergrijzing onder onze vrijwilligers steeds grotere vormen aanneemt, zijn wij hard op zoek naar nieuwe ervaren "aisikkers". Nieuw en jong bloed kan zich melden bij onze algemeen coördinator (zie **bijlage 1**).

3.3. Bescherming van nesten en jongen

3.3.1. Bescherming van nesten met eieren (= nestland)

Zoals gezegd is de WBO sinds 1992 vooral bezig geweest met nestbescherming, oftewel de bescherming van de nesten met eieren van weidevogels. In **bijlage 4a** vindt u de jaarcijfers van de WBO over de afgelopen 18 jaar (2002-2019). Ons beschermingswerk heeft in principe alleen betrekking op de bescherming van weidevogelnesten op **boerenland**. De natuurgebieden langs de Grift en in de Bennekomse Hooilanden/Meent zijn tot vorig jaar buiten beschouwing gelaten. Alleen bij beweiding door vee was bescherming nodig. Door de ontwikkeling van het **natuurgebied** de Binnenveldse Hooilanden gaat dat vanaf nu allemaal veranderen.

Uit de resultaten over 2019 voor Binnenveld-Oost kunnen wij de volgende **conclusies** trekken:

- met 603 nesten **gevonden** en 82% **uitgekomen** nesten een **prachtig** resultaat;
- de **predatie** is dit jaar met 11% weer iets gestegen, maar aanvaardbaar;
- de **Kievit** blijft met 390 nesten (64%) **verreweg** onze belangrijkste weidevogel;
- door **afname** oppervlakte **maisland** liggen meer kievitnesten op **grasland**!
- de **Grutto** is met 20 nesten weer terug op het oude niveau van 2017;
- de **Wulp** heeft zich met 13 nesten op het oude niveau kunnen handhaven;
- de **Tureluur** is verdrievoudigd, mede door de Binnenveldse Hooilanden;
- de **Scholekster** **groeide** van 4 naar 6 nesten in het Binnenveld;
- de **Veldleeuwerik** is ook dit jaar **niet** op boerenland aangetroffen;
- de **Patrijs** doet het goed op de proefvelden van de WUR;
- de **Gele Kwikstaart** is verdubbeld in aantal, ook op de maislanden in West;
- de **Kwartel** is dit jaar incidenteel in de Binnenveldse Hooilanden gehoord;
- de **Kleine Plevier** broedde o.a. op opgehoogd boerenland langs de Kooiweg;

Jong geleerd (HvP)

Meer gedetailleerde informatie over de resultaten per bedrijf over het afgelopen jaar: zie **bijlage 3abc**.

De meerjarige cijfers van onze weidevogelwerkgroep over de periode 2002-2019 staan in **bijlage 4a**.

In **bijlage 4b** vind je de verspreidingskaarten van de "big-five": Kievit, Grutto, Tureluur, Scholekster en Wulp.

Paapje op ons bord is tekenend voor de toenemende biodiversiteit van het Binnenveld

3.3.2. Bescherming van jonge weidevogels (= kuikenland)

De bescherming van jonge weidevogelkuikens staat in het Binnenveld nog altijd in de kinderschoenen. Ondanks het recente kievitkuikenonderzoek van SOVON/VBN/NIOO is nog steeds weinig bekend van de feitelijke overleving van jonge weidevogels.

In 2019 is het **Kievitkuikenonderzoek** in het Binnenveld voortgezet. Het onderzoek heeft vooral plaatsgevonden op het maiscomplex van boer Van Ginkel in de hoek Eemweg-Kooiweg.

Oudervogels vangt men met een aparte vangkooi (HvP)

Netals in 2018 zijn bij boer Van Ginkel ook in 2019 naast 1-dags en 2-weeks kievitkuikens ook oudervogels geringd en voorzien van een vlag met code. Ook dit jaar zijn eerder geringde oudervogels fotografisch vastgelegd (zie **foto**).

Sinds enkele jaren werkt de WBO voor, tijdens en na het broedseizoen met een eigen WhatsApp-groep. Voor een optimaal contact tussen boeren en vrijwilligers blijkt deze een heel nuttig communicatiemiddel. **Boeren** met een smartphone, die graag op de hoogte willen blijven van de alle nieuwtjes uit het Binnenveld kunnen zich aanmelden bij de algemeen coördinator (zie **bijlage 1**).

Eerder geringde oudervogel met drie jongen (foto's Peter Pfeifer)

Op weg naar nieuw Weidevogelplan Binnenveld

Door de beperkte aantallen **Grutto's, Tureluurs en Wulpen** behoort het Binnenveld **niet** tot de **kernweidevogelgebieden** van Nederland, waarvoor aparte subsidiepakketten beschikbaar zijn. Ook **mozaïekbeheer** en **weidevogelboerderijen** komen in het Binnenveld helaas niet voor. Maar desondanks mogen wij niet klagen over de bij ons voorkomende aantallen weidevogels! Maar voor de **Kievit** is het Binnenveld **wel** een kerngebied, waarvoor via het ANLb 2016-2020 aparte **Kievitpakketten** beschikbaar zijn. Net als elders in Nederland is weidevogelbeheer bij ons een taak van **alle stakeholders**. Niet alleen van boeren en loonwerkers, maar ook van ANV, Waterschap, gemeenten en van terreinbeheerende organisaties, zoals Staatsbosbeheer, Vereniging Mooi Binnenveld en Coöperatie Binnenveldse Hooilanden. Een actueel en mede op Grutto, Tureluur en Wulp afgestemd Weidevogelbeheer in het Binnenveld, **inclusief** de Binnenveldse en Achterbergse Hooilanden zou dan ook bijzonder welkom zijn.

Tureluurs weten goed stand te houden (HvP)

Anders gezegd: Om jonge Grutto's, Wulpen, Tureluurs en Kieviten meer overlevingskansen te bieden, verdient het aanbeveling om via een nieuwe Weidevogelplan Binnenveld en/of via het ANLb **duurzaam weidevogelbeheer** mogelijk te maken. Onze Pleitnota, Visie, Nadere uitwerking en Beheerparagraaf Weidevogels in het Beheerplan Binnenveldse Hooilanden bieden daarvoor o.i. een prima basis. Meer informatie over deze stukken is te vinden op onze website www.inhetbinnenveld.nl.

Het uit 2009 daterende Weidevogelplan is aan vervanging toe. De uitgangspunten zijn goed, maar verouderd. De belangrijkste **aanbevelingen** vanuit de Evaluatie van het Weidevogelplan (2015) waren:

- **meer en beter contact met boeren en loonwerkers;**
- **meer boeren interesseren voor last-minute contracten voor meer kuikenland;**
- **meer overlevingskansen voor kuikens door permanente braakranden langs maispercelen.**

En **aandachtspunten** voor het nieuwe Weidevogelplan zijn:

- **meer Kievitpakketten met uitgestelde werkzaamheden tot half mei en braakstroken langs mais;**
- **meer beweiding van grasland naast maispercelen voor opvang van jonge weidevogels (kuikenland);**
- **meer Landbouwinclusieve natuur (NIL), waarbij boeren meedoen met oog op meer biodiversiteit;**
- **meer Natuurinclusieve landbouw (LIN), waarbij natuurorganisaties meedoen met meer kuikenland.**

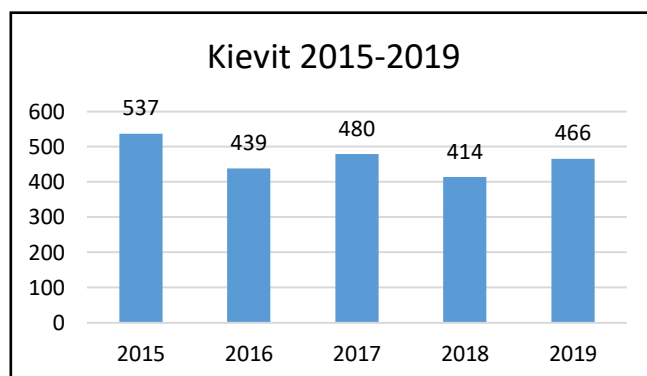
Grutto's deden het in 2019 opvallend goed (PP).

Kieviten broedden in 2019 meer op grasland (PP).

Kieuitenstand loopt terug!

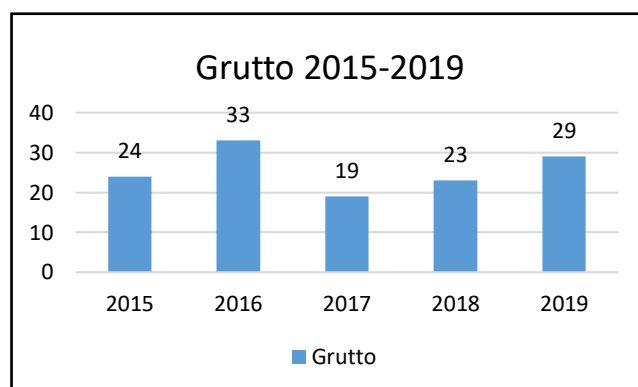
Netels elders in het land loopt de kieuitenstand ook in het Binnenveld terug (zie tabel). De Kievit nestelt bij ons in sterke mate op maisland. De Kievit is vooral een **ak-kervogel**. Om de Kievit als soort in gelijke aantallen te laten voortbestaan is het nodig, dat **0,8 jong per legsel** vliegvlug wordt. Nu kan een Kievit per seizoen meerdere keren opnieuw met broeden beginnen (= vervollegsels). Onderzoek toont echter aan dat 1^e legsels de sterkste Kievitsjongen voortbrengen. Reden te meer om het rapen en verhandelen van kievitseieren in het hele land te blijven verbieden! Handhaving van het raapverbod blijft ook in het Binnenveld een extra aandachtspunt voor de veldpolitie! *Kievitstand loopt langzaam terug.*

Gruttostand blijft een grote zorg!

De Gruttostand in het hele Binnenveld is in 2018 verder teruggelopen, en op boerenland zelfs gehalveerd. Desondanks hebben wij goede hoop dat de Gruttopopulatie weer gaat groeien. De toekomst zal het leren. Bij de Grutto is **1,0 vliegvlug jong per legsel** nodig om de soort te laten voortbestaan. Na verlies van het 1^e legsel begint een Grutto in de regel niet meer aan een 2^e legsel. Vroeg maaien van grasland waar Grutto's broeden, is slecht voor het voortbestaan van de Grutto! Van daar dat de WBO voorstander is van **verlaat of uitgesteld maaien** op percelen met Gruttonesten. Deze percelen bevinden zich vooral op percelen aan weerszijden van de Grift. Jonge Grutto's hebben vooral **kruidenrijk grasland** met veel insecten nodig om te groeien.

Gruttostand schommelt tussen 20-30 paar per jaar.

Last-minute contracten

In 2019 is door enkele boeren gebruik gemaakt van de **beheervergoeding** voor uitgesteld maaien en/of grote vluchtstroken. In het belang van de kuikens is het nodig om meer boeren voor deze en andere beheercontracten te interesseren!

De **contracten** dienen wel vooraf aan de werkzaamheden met advies van de betreffende WBO-vrijwilliger te worden afgesloten*.

Grote vluchtstroken ongemaaid gras zijn hard nodig voor kuikens (RN)

*** Meer informatie over Last-minute contracten en Kievitpakketten vind je op pagina 17.**

Alle beheercontracten worden opgesteld door ANV-coördinator Otto Vloedgraven (06-28870603).

3.4. Invloed van predatie en agrarische werkzaamheden

Wat is predatie?

Predatie is het opeten van de legsels en/of de jongen van weidevogels door kraaien, vossen, marterachtigen, roofvogels, reigers, ooievaars, e.d..

De **predatie van legsels** wordt vooral veroorzaakt door vossen en kraaien, maar soms ook door o.a. wezels, hermelijnen en wilde katten.

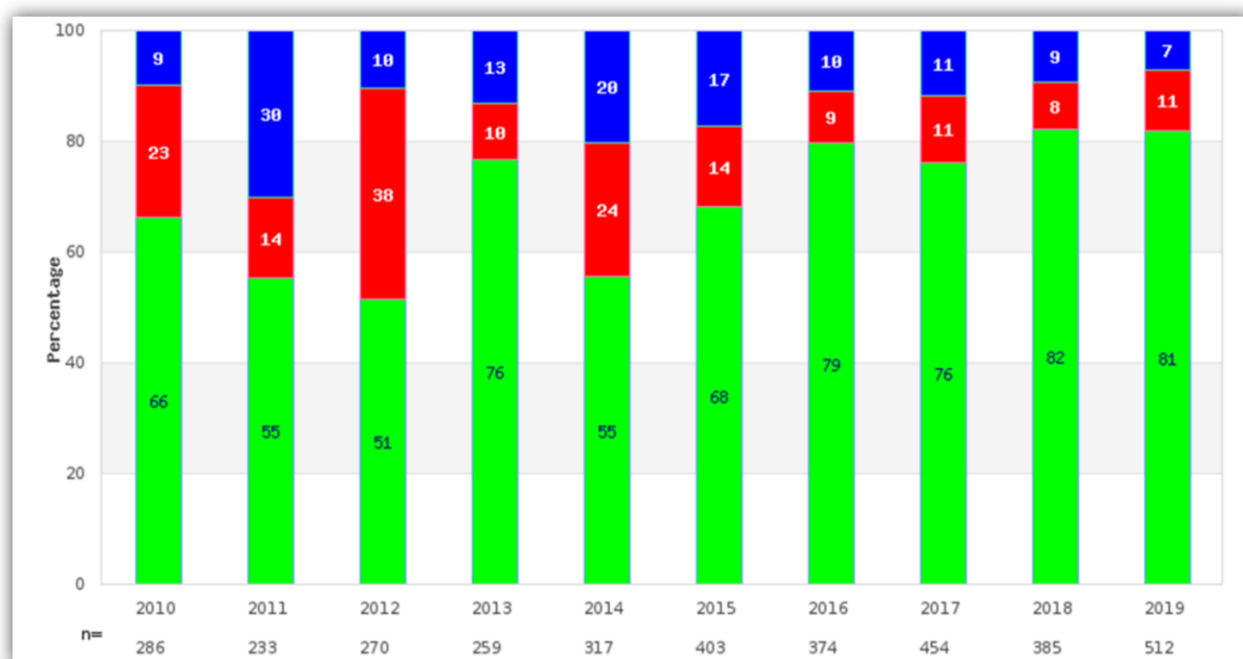
De **predatie van kuikens/pullen** komt vooral op rekening van roofvogels, reigers en in toenemende mate ook ooievaars en grote zilverreigers (zie **foto**).

De werkelijke omvang van de predatie van kuikens is moeilijk vast te stellen.

Predatie van legsels 2010-2019

15 jaar geleden hadden wij in het Binnenveld nog een predatie van 80%. Tot 2009 gold nog een jachtverbod op vossen en kraaien. Door gerichte jacht op kraaien en vossen is de predatie van legsels in het Binnenveld sinds 2009 sterk afgenomen. Vanaf 2009 schommelt de predatie tussen 10 en 20%, met uitschieter van 38% in 2012. In de grafiek zien wij dat de **legselpredatie** sinds 2014 is gedaald naar 8% in 2018 en 11% in 2019. Door de lage predatie van de laatste jaren liggen de uitkomstresultaten tegenwoordig rond of boven de 80%!

Door terugdringing van **Predatie** en **Overig verlies** zijn de **Uitkomstresultaten** in de loop der jaren sterk verbeterd.

Verlies door werkzaamheden in 2019

Het legselverlies door agrarische werkzaamheden is in 2019 met slechts 8 nesten (1,56%) uitzonderlijk laag te noemen. Het gaat hier in vrijwel alle gevallen om Kievitsnesten op bouwland. Op bouwland sneuvelen niet alleen de meeste nesten, maar ook veel jongen. Dat komt door een combinatie van werkzaamheden en predatie. Tijdens of na de (vele) bewerkingen komen kraaien en meeuwen, ooievaars, reigers en roofvogels langs om op een glad afgewerkte maisakker hun kostje te halen, waaronder veel jonge weidevogels. Op vers geploegde en geëgaliseerde maisakkers en op vers gemaaide graslanden zijn jonge vogels een makkelijke prooi voor kraaien, meeuwen, reigers, ooievaars, zilverreigers en roofvogels! Het verdient daarom aanbeveling om de verliezen aan kuikens met aangepaste inrichting en/of beheer terug te dringen (**zie hierna**).

Mogelijkheden om de kuikenverliezen op mais- en grasland te beperken

Boeren en loonwerkers kunnen op maisland en op grasland heel goed meewerken aan minder verlies van kuikens. Hieronder worden een aantal suggesties gedaan, waarvoor de ANV de **beheervergoedingen** regelt.

Boeren op akker-/maïsland kunnen de akker- en weidevogels helpen door:

1. **aanleg van faunaranden of braakstroken van 3-6-12 meter breedte** = afsluiten Kievitpakket 1
2. **uitstel van werkzaamheden, zoals ploegen en zaaien tot na half mei** = afsluiten Kievitpakket 2
3. **onderwerken van vanggewassen** voordat het broedseizoen begint (< 1/3)
4. **om nesten heen ploegen en zaaien**
5. **vakkundig verplaatsen van nesten**

Voor de werkzaamheden 1 en 2 kunnen boeren een **vaste financiële vergoeding per ha** van de ANV krijgen.

Boeren op grasland kunnen de akker- en weidevogels helpen door:

1. **in het vroege voorjaar (<1/3) bemesten van weidevogelrijk grasland met ruige mest** = last-minute contract
2. **niet maaien van grasstroken op weidevogelrijke percelen van minimaal 250 m²** = last-minute contract
3. **uitgesteld maaien op weidevogelrijke percelen tot 1, 8 of 15 juni** = last-minute contract
4. **van binnen naar buiten maaien** (en NIET van buiten naar binnen)
5. **het gebruiken van een 'wildredder'** om vogels en (ree)wild tijdig op te jagen en aldus te 'redden'
6. **slootkanten en greppelkanten niet maaien**: zeker een halve tot een hele meter gras laten staan
7. **beweiding met koeien op grasland, dat grenst aan maisakkers.**

Voor de werkzaamheden 1, 2 en 3 kunnen boeren een **reële financiële vergoeding** van de ANV krijgen.

Boeren die willen meedoen met een van de **Kievitpakketten** of in aanmerking willen komen voor een extra vergoeding via een **'last minute'-contract**, kunnen zich melden bij de coördinator van de ANV, **Otto Vloedgraven (06-28870603)**, of met een van de (deelgebieds)coördinatoren van WBO of WBW (zie **bijlage 1**).

Medewerking van boeren essentieel !

Naast nestbescherming dient ook de bescherming van jonge weidevogels een vast onderdeel te worden van onze integrale weidevogelbescherming. Om te komen tot goede bescherming van nesten en jongen is een actieve medewerking van de boer en loonwerker essentieel! Zij moeten wel financieel beloond worden voor overeengekomen beheermaatregelen in het veld. **Voor meer informatie:** zie www.inhetbinnenveld.nl

Door én na landbouwkundige werkzaamheden gaan helaas nog steeds weidevogelnesten verloren.

Door meer en **beter contact** met boeren en loonwerkers **voor, tijdens en na het broedseizoen** willen de beide weidevogelwerkgroepen WBW en WBO daar zelf ook extra aan meewerken.

Door het geven van **extra voorlichting** aan boeren en loonwerkers vragen wij meer aandacht voor dit aspect.

Door promotie van de film Weidevogels in het Binnenveld kan daaraan in belangrijke mate worden bijgedragen.

Naast van **binnen naar buiten maaien** is ook het laten staan van **grasstroken langs sloten** essentieel om jonge vogels te laten overleven (HvP).

Ook **uitgesteld maaien** en het gebruik van een **'wildredder'** draagt bij aan vergroting van de overlevingskansen van de jonge vogels/dieren.

4. Samenwerking met andere partijen in het veld

De WBO werkt **al 27 jaar (!)** nauw samen met **boeren en loonwerkers** aan behoud en bescherming van weidevogels in het Binnenveld. Deze samenwerking wordt elk jaar verder geïntensiveerd. Dit gebeurt via overleg, voorlichtingsavonden, start- en slotavonden, cursussen en koffietafelgesprekken. Bij slotavonden worden de resultaten van het broedseizoen geëvalueerd en de aanpak voor het nieuwe seizoen besproken. Gedurende het hele jaar is binnen en buiten het veld regelmatig contact met alle partijen die op enigerlei wijze bij ons akker- en weidevogelbeheerwerk betrokken zijn. Hieronder een korte opsomming van dit jaar.

De **Agrarische Natuur Vereniging Het Binnenveld** is sinds haar oprichting in 2011 een onmisbare partij in het Binnenveld. Sinds 2013 draait de coördinator van de WBO als adviseur mee in het Bestuur van de ANV. Via artikelen in de nieuwsbrief van de ANV draagt de WBO haar informatie over aan alle leden van de ANV. Onder leiding van voorzitter Jan Bouwhuis heeft de ANV zich naar gemeentelijke, provinciale en landelijke overheid ontwikkeld tot initiërende en coördinerende partij voor akker- en weidevogels in het Binnenveld.

De **Weidevogelbeschermingsgroep Binnenveld-West (WBW)** is onze partner in het westelijk deel van het Binnenveld. Sinds 2014 is Roelof de Jong de gedreven coördinator van de WBW. De WBW zet zich in voor zowel weidevogels als erfvogels (zwaluwen en uilen). Sinds 2014 is de samenwerking met WBW geïntensiveerd en ondersteunen WBO en WBW elkaar bij wederzijdse gebiedsplannen en overall-visies voor het Binnenveld. In het **Vogel- en activiteitenlogboek (bijlage 5)** vindt u een overzicht van onze (gezamenlijke) activiteiten.

De **Wildbeheereenheid De Vallei (WBE)** wordt ingeschakeld bij predatieoverlast van kraaien en vossen. De kraaienjacht is sinds 2005 vrij gegeven, de vossenjacht sinds 2007. Beide vormen van beheer blijken nodig om deze predatoren tot aanvaardbare aantallen terug te dringen (zie ook Weidevogelplan Binnenveld 2009). In **paragraaf 3.4**, leest u hoe wij daarin in het Binnenveld in de afgelopen 10 jaar geslaagd zijn.

Verder onderhoudt de WBO nauwe banden met **lokale natuur- en milieugroepen**, zoals de Vogelwerkgroepen van IVN-Ede en KNNV-Wageningen, de SME, het Wageningse Milieuoeverleg, Mooi Wageningen, Mooi Binnenveld, Wageningen Noordwest, de Werkgroep Milieubeheer Rhenen, de Stichting tot Behoud van de Veluwe Beek en Sprengen en het Steenuilenplatform Gelderse Vallei. Samen met hen maakt de WBO zich elk jaar sterk voor promotie en behoud van de kernkwaliteiten van het Binnenveld, waar de akker- en weidevogels een onmisbaar deel van uitmaken.

In 2019 heeft de WBO ook zeer intensief contact gehad met **Waterschap Vallei en Veluwe** en de drie eigenaren van de Binnenveldse Hooilanden: **Staatsbosbeheer (SBB)**, **Stichting Mooi Binnenveld (SMB)** en **Coöperatie Binnenveldse Hooilanden (CBH)** over inrichting en beheer van de Binnenveldse Hooilanden en directe omgeving. Alleen door een zienswijze op het Projectbesluit Binnenveldse Hooilanden hebben WBO en WBW een voet tussen de deur gekregen om geaccepteerd te worden als volwaardig gesprekspartner. Sinds eind 2018 is de WBO toegevoegd lid van de **Wetenschappelijke Adviescommissie** van de SMB, die adviseert over het Beheerplan van de Binnenveldse Hooilanden. Via het WBO-lidmaatschap van de WAC heeft de WBO in 2019 gezorgd voor een **Weidevogelbeheerparagraaf** in het Beheerplan voor de Binnenveldse Hooilanden.

Nieuw infopaneel Binnenveldse Hooilanden

Ook zijn onder leiding van Frank Berendse met tal van organisaties (w.o. WBO) afspraken gemaakt over de concrete invulling van een **meerjarig Monitoringplan** van de Binnenveldse Hooilanden, **zonder** dat de rust in het broedseizoen onaanvaardbaar wordt verstoord.

In 2019 heeft de WBO bij **Staatsbosbeheer** gepleit voor een strook **extensief beweid kuikenland** van 10-15 meter langs de Kooiweg aan de zijde van de Bennekomse Hooilanden (eigendom SBB) via extensieve beweiding met winterharde rundersoorten (**zie arcering op onderstaande afbeelding**). Het kan een mooi voorbeeld worden van **Landbouwinclusieve Natuur** (LIN) voor meer kuikenland.

Verder onderhoudt de WBO nauwe contacten met de vier **WERV-gemeenten**. Samen met de ANV Het Binnenveld overleggen WBO en WBW **jaarlijks** met de verantwoordelijke wethouders van de WERV-gemeenten. Ook in 2019 is de weidevogelbescherming in het Binnenveld financieel mogelijk gemaakt door de gemeentelijke bijdragen naar ratio van het aantal gevonden nesten en de tussentijds gesloten last-minute contracten.

In 2019 is ambtelijk contact geweest met de **gemeente Ede** (Groene Grens, Levend Landschap), met de **gemeente Wageningen** (Uitvoering Programma Buitengebied, Veensteegpopulieren, zonnevelden, Omgevingsvisie) en met de **gemeenten Rhenen** (24 ha begrensd gebied, gemeentelijke bijdrage, zonneveld, Omgevingsvisie) en **Veenendaal** (Groene Grens, financiële bijdrage aan weidevogelbeheer).

De realisatie van de **Groene Grens** bij Veenendaal-Oost heeft inmiddels vorm gekregen en pioniersoorten, zoals **Kleine Plevier**, hebben daar in 2019 en op meerdere plaatsen in en rond de Binnenveldse Hooilanden gebroed. Ook de **IJsvogel** wordt met regelmaat op meerdere plaatsen in het Binnenveld gezien.

Tenslotte mag ook de samenwerking met **Landschapsbeheer Gelderland (SLG)** niet onvermeld blijven. In 2019 heeft de WBO bij allerlei zaken vakkundige ondersteuning gehad van coördinator **Karen Hinkamp**. Dat geldt niet alleen voor de materiele hulp, maar ook om advies over inhoudelijke en financiële zaken. Dit laatste houdt onder meer verband met de GPS-registratie, de landelijke registratie van nesten, de mogelijke inzet van drones en de concrete invulling van Kievitpakketten.

5. Onderzoek, beleid en publiciteit

In 2019 is wederom heel hard gewerkt aan onderzoek en beleid voor akker-/weidevogels in het Binnenveld. Belangrijk accent lag dit jaar op de beïnvloeding van de natuurontwikkelingsplannen voor de Binnenveldse Hooilanden (BH). Ook het SOVON **kievitkuikenonderzoek** bij boer Jan van Ginkel kreeg in 2019 een vervolg. Verder vroegen in 2019 ook de **Campusroute** van de WUR en diverse **zonnevelden** (Dijkgraaf en Slagsteeg) en het nieuwe **Weidevogelplan Binnenveld** onze aandacht.

1. Natuurontwikkeling Binnenveldse Hooilanden (afgekort BH)

Omdat de natuurontwikkeling in 1 jaar in plaats van 2 jaar moest plaatsvinden is door de WBO bij de project-leider, uitvoerder en ecologen veel druk gezet op het Werkprotocol en de fasering voor de Binnenveldse Hooilanden. Door vrijwel dagelijks overleg is sturing gegeven aan waar wel en waar niet gewerkt mocht worden. Verder heeft ook overleg plaats gevonden met de Stichting Mooi Binnenveld over Beheerplan en Monitorplan van de Binnenveldse Hooilanden. Ook hebben wij excursies verzorgd rondom de Binnenveldse Hooilanden

2. Uitvoeringsplan Weidevogels Binnenveld (nieuw)

Onder leiding van de ANV en de Stuurgroep Weidevogels Binnenveld is door een daartoe ingesteld Projectteam in de 2^e helft van 2019 vorm gegeven aan een nieuw Weidevogelplan Binnenveld, getiteld Uitvoeringsplan Weidevogels Binnenveld. Vanuit het concept Beheer op Maat werken ROM3D, ANV en Weidevogelgroep samen met Stakeholders en boeren ter weerszijden van de Grift. De Boerensessies per deel gebied zijn heel nuttig geweest. Voor diverse boeren zijn nieuwe opties in beeld gebracht. Met hen zijn of worden al verdere afspraken gemaakt door Otto Vloedgraven en betreffende WBO-vrijwilligers.

3. Campusroute van de WUR

De WBO verzet zich hevig tegen de komst van een 80-km autoweg door het Binnenveld met alle bijkomende geluidwerende en landschapsontsiende voorzieningen vandiën. In dit verband heeft de WBO een zienswijze ingediend bij de provincie Gelderland. Tevens hebben wij de resultaten van de afgelopen 3 broedseizoenen (2016-2018) onder voorwaarden beschikbaar gesteld aan het ecologisch bureau Groene Ruimte. Hopelijk dragen de door de WBO aangedragen gegevens bij tot een herbezinning op dit onwezenlijke toekomstbeeld. Volgens de laatste berichten is de doortrekking van de Dreeslaan tot Het Gesprek als extra variant aan het onderzoek toegevoegd.

4. Zonnevelden in het Binnenveld

De WBO verzet zich samen met de ANV tegen de komst van zonnevelden in het Binnenveld. Volgens ons moeten eerst alle schuren en daken belegd worden en moet dubbelruimtegebruik onderzocht worden, voordat wij onder voorwaarden kunnen instemmen met kleinschalige zonnevelden op agrarisch-landschappelijk ongeschikte locaties. Zonnevelden zijn niet alleen gepland langs de Dijkgraaf/Langesteeg in Ede (locatie Nergena), maar ook op de hoek Slagsteeg/Nieuwe Kanaal in Wageningen. De gemeenteraad van Ede beslist begin 2020 over de locatie Nergena. De locatie Haarwal in de gemeente Wageningen lijkt inmiddels onomkeerbaar.

5. Nieuw Weidevogelplan via Beheer-op-Maat

Het nieuwe Weidevogelplan Binnenveld wordt opgesteld mede aan de hand van het digitaal kennissysteem Beheer-op-Maat. Daarmee is het mogelijk om aan te geven wat nodig is om weidevogels en hun pullen door het broedseizoen heen te helpen. Het is een online tool, gericht op het optimaliseren van het weidevogelbeheer. Het maakt inzichtelijk wat de geschiktheid van grasland is als kuikenhabitat voor weidevogels. Een beheerder of gebiedscoördinator kan in twee stappen de geschiktheid van een gebied bepalen: Eerst wordt de landschappelijke of potentiële kwaliteit bepaald. Daarbij wordt gelet op grondwaterstand, openheid van het landschap, zwaarte en structuur van het gewas en verstoring. Vervolgens wordt gekeken naar de gerealiseerde kwaliteit. Met de uitkomst kunnen betrokken boeren zien wat op hun afzonderlijke percelen de mogelijkheden zijn om succesvol aan weidevogelbeheer te doen. Meer informatie hierover in het nieuwe plan begin 2020.

6. Conclusie en vooruitblik

Conclusies en aanbevelingen

Mede dankzij de extreem zachte seizoenstart - met het aller vroegste kievitseizoen ooit (!) - hebben de weidevogels in het Binnenveld in 2019 een **bijzonder goed jaar** gehad. Met 82% uitgekomen nesten op een totaal van 603 gevonden legfels / territoria is dat een uniek resultaat!

Ardy Rekers en Harm Roseboom tekenden ook in 2019 voor de vondst van het 1^e ei van Grutto, Tureluur, Wulp. Onze Wulpenman Ardy vond het 1^e Wulpnest van Gelderland. De WBO blijft vechten voor behoud van onze Wulpenpopulatie, die dit jaar door de versnelde aanleg van de Binnenveldse Hooilanden onder sterke druk stonden. Immers, tot nog toe broedden vrijwel al onze Wulpen in de Veenkampen, nu zijnde de Binnenveldse Hooilanden.

Het **Weidevogelplan Binnenveld (2009)** voldoet nog steeds aan haar doelen, maar is op onderdelen verouderd. Daarom is er in 2019 met ANV, LTO en WBW hard gewerkt aan het opstellen van een nieuw Weidevogelplan. Ook via het nieuwe plan heeft de weidevogelstand baat bij de gemeentelijke ondersteuning via legfel- en beheervergoedingen aan meewerkende boeren. Naast legfelvergoeding waren er in 2019 ook meerdere last-minute contracten voor **uitgesteld maaien**. Meer contact met boeren over de mogelijkheden van beheermaatregelen blijft ons devies! Het is van groot belang, dat wij samen met de boeren blijven zoeken naar de **juiste beheervormen** om de weidevogels in het Binnenveld optimaal te beschermen. Daarbij gaat het **niet alleen** om de bescherming van de **nesten**, maar in toenemende mate **ook** om de bescherming van de **kuikens**! Niet alleen boeren en loonwerkers, maar ook andere terreinbeheerders, zoals SBB, VMB en CBH moeten actief meewerken aan behoud/verbetering van de weidevogelstand in het Binnenveld. Een **Weidevogelpact** met alle partijen kan helpen. Onze hoop is ook gevestigd op een toename van het aantal **beheercontracten**. Dan gaat het niet alleen om het aantal **last-minute contracten**, maar ook om de sinds 2016 via de Collectieven te boeken **Kievitpakketten**.

Mogelijke Kievitpakketten (A) en Lastminute contracten (B) zijn (via Otto Vloedgraven te regelen):

- **A: Randenbeheer:** aanleg van braakranden op maïsland, waarbij maïssakkers omzoomd worden door 3-6 meter brede kruidenranden voor de opvang van jonge weidevogels en tegelijkertijd ook foerageer- en broedgelegenheid voor Rode lijst-soorten, zoals Veldleeuwerik, Patrijs, Kwartel en Gele Kwikstaart.
- **A: Uitgesteld werk:** uitstel van werkzaamheden op maïsland tot half mei.
- **A. Vanggewas:** Onderwerken vanggewas op maïsland voor 1 maart (**n.o.t.k.**)
- **B: Aangepast maaien:** stroken ongemaaid gras als 'vluchtstrook'.
- **B: Uitgesteld of verlaat maaien:** maaien uitstellen tot juni of juli.

Gele Kwikstaart (PP).

Vooruitblik voor 2020

In het broedseizoen 2020 wil de WBO verder werken aan de volgende **doelen en actiepunten**:

- a. Presentatie en uitvoering van het nieuwe **Weidevogelplan Binnenveld**
- b. **Beheer op Maat** conform het nieuwe Weidevogelplan Binnenveld
- c. **Opstellen** van een **Weidevogelpact**, waar alle stakeholders van het Binnenveld aan deelnemen
- d. **Optimale samenwerking** met boeren, loonwerkers, ANV, LTO, SBB, CBH en VMB
- e. Meer boeren interesseren voor een van de **Kievitpakketten** (gunstig voor Kievit, Patrijs en Gele Kwik).
- f. Optimale uitvoering **weidevogelbeheer** conform het **Beheerplan** Binnenveldse Hooilanden
- g. **Promotie** van de **kernkwaliteiten** van het Binnenveld via voorlichting, publiciteit en arrangementen.
- h. **Experimenteren met drones** ten behoeve van optimaal weidevogelbeheer bij boeren in het veld
- i. **Monitoring** van weidevogels in de Binnenveldse Hooilanden
- j. **Werving en opleiding** van een **nieuwe** generatie **vrijwilligers**, die ons werk kunnen voortzetten.
- k. Meer informatie over **Weidevogelbeheer** is te vinden op: <http://www.boerenlandvogelsnederland.nl/>

Bijlage 1. Deelnemende vrijwilligers WBO (ivm AVG → geanonimiseerd)

Inzetbaarheid van vrijwilligers per deelgebied:

- 1 = deelgebied Noord
2 = deelgebied West
3 = deelgebied Oost
4 = deelgebied Zuid 0 = beperkt inzetbaar

[illegible]

(ivm AVG -> zwart)

Agrarische bedrijven Binnenveld

Bedrijven met weidevogelnesten (\$) zijn in Ede wit, in Wageningen geel en in Rhenen groen gerasterd ; **vet** = met legsels in 2019

[illegible]

[illegible]

Ochtendnevel over de Bennekomse Hooilanden
gezien vanaf het fietspad langs de Grift (HvP)

Bijlage 3a. Legsels per bedrijf WBO 2019
Selectie: GL09 Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost 2019

Bedrijf: Adams, P.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	8	8	8	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	9	9	9	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Binnenveldse Hooilanden,

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	19	12	11	1	91.67	0	0	1	0	0	0
Graspieper	39	7	4	3	57.14	0	0	3	0	0	0
Grutto	20	18	18	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	106	94	82	12	87.23	11	0	0	1	0	0
Kleine plevier	3	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Patrijs	2	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Scholekster	5	4	3	1	75.00	1	0	0	0	0	0
Tureluur	18	12	12	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	11	10	8	2	80.00	2	0	0	0	0	0
Subtotaal	223	158	139	19	87.97	14	0	4	1	0	0
% van bekend resultaat			87.97	12.03		8.86	0.00	2.53	0.63	0.00	0.00

Bedrijf: Boon, R

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	10	10	8	2	80.00	0	0	0	2	0	0
Subtotaal	10	10	8	2	80.00	0	0	0	2	0	0
% van bekend resultaat			80.00	20.00		0.00	0.00	0.00	20.00	0.00	0.00

Bedrijf: Braafhart , H.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	14	14	11	3	78.57	1	0	1	1	0	0
Subtotaal	14	14	11	3	78.57	1	0	1	1	0	0
% van bekend resultaat			78.57	21.43		7.14	0.00	7.14	7.14	0.00	0.00

Bedrijf: Broek, Gebr. van de

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Craats, R van de

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	15	15	11	4	73.33	0	0	2	2	0	0
Subtotaal	15	15	11	4	73.33	0	0	2	2	0	0
% van bekend resultaat			73.33	26.67		0.00	0.00	13.33	13.33	0.00	0.00

Bedrijf: Ginkel (Eemweg 3), J van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	5	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	45	41	24	17	58.54	11	0	0	6	0	0
Tureluur	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	54	50	33	17	66.00	11	0	0	6	0	0
% van bekend resultaat			66.00	34.00		22.00	0.00	0.00	12.00	0.00	0.00

Bedrijf: Ginkel (Veensteeg 4), J van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Heemsbergen, E van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	6	6	4	2	66.67	0	0	1	1	0	0
Subtotaal	6	6	4	2	66.67	0	0	1	1	0	0
% van bekend resultaat			66.67	33.33		0.00	0.00	16.67	16.67	0.00	0.00

Bedrijf: Jochensen, E.C.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	10	10	9	1	90.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	10	10	9	1	90.00	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			90.00	10.00		10.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Joosten, H

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	6	6	4	2	66.67	2	0	0	0	0	0
Subtotaal	6	6	4	2	66.67	2	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			66.67	33.33		33.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Laar, G.J.M. van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	5	5	3	2	60.00	2	0	0	0	0	0
Subtotaal	5	5	3	2	60.00	2	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			60.00	40.00		40.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Laar, T van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	4	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	16	16	16	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	3	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	23	20	20	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Mast, R van der

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0

Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Plantion											
<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	8	8	8	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Pol, W J. van de											
<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	20	20	18	2	90.00	0	0	0	2	0	0
Subtotaal	20	20	18	2	90.00	0	0	0	2	0	0
% van bekend resultaat			90.00	10.00		0.00	0.00	0.00	10.00	0.00	0.00

Bedrijf: Roekel, E.J. van											
<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	5	5	3	2	60.00	2	0	0	0	0	0
Subtotaal	5	5	3	2	60.00	2	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			60.00	40.00		40.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Scheur, E van de											
<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	5	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	5	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Schothorst, M											
<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Steenberg, G.J. van											
<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Steenberg, J.W. van											
<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Scholekster	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Stempvoort, T. van											
<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	22	22	20	2	90.91	0	0	0	1	0	1
Subtotaal	22	22	20	2	90.91	0	0	0	1	0	1

% van bekend resultaat 90.91 9.09 0.00 0.00 0.00 4.55 0.00 4.55

Bedrijf: Uniform Droevendaal (Andries Siepel)

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	20	13	13	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	10	10	1	9	10.00	9	0	0	0	0	0
Patrijs	9	9	9	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	39	32	23	9	71.88	9	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			71.88	28.13		28.13	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Uniform zand (G Derks 1)

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	10	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	30	30	14	16	46.67	13	0	0	2	0	1
Patrijs	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	46	41	25	16	60.98	13	0	0	2	0	1
% van bekend resultaat			60.98	39.02		31.71	0.00	0.00	4.88	0.00	2.44

Bedrijf: Uniform zand (Derks 2)

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	21	14	14	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	8	8	4	4	50.00	2	0	0	1	0	1
Patrijs	5	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	34	27	23	4	85.19	2	0	0	1	0	1
% van bekend resultaat			85.19	14.81		7.41	0.00	0.00	3.70	0.00	3.70

Bedrijf: Versteeg, W.C.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	5	5	4	1	80.00	0	0	0	0	0	1
Kievit	8	8	7	1	87.50	0	0	0	0	0	1
Subtotaal	13	13	11	2	84.62	0	0	0	0	0	2
% van bekend resultaat			84.62	15.38		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15.38

Bedrijf: Willemsen,

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	23	23	19	4	82.61	0	0	0	1	0	3
Subtotaal	23	23	19	4	82.61	0	0	0	1	0	3
% van bekend resultaat			82.61	17.39		0.00	0.00	0.00	4.35	0.00	13.04
Totaal	603	512	419	93	81.84	57	0	8	20	0	8
% van bekend resultaat			81.84	18.16		11.13	0.00	1.56	3.91	0.00	1.56

Boerenlandvogelmonitor versie: 19.363 ; geprint: 06-01-2020 11:14.

Bijlage 3b. Legsels per bedrijf Ederveen-Lunteren 2019
Selectie: GL53 Groep Ederveen-Lunteren 2019

Bedrijf: Bos, G.											
Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	11	11	6	5	54.55	5	0	0	0	0	0
Subtotaal	11	11	6	5	54.55	5	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			54.55	45.45		45.45	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bedrijf: Dijk, Fam. D. van											
Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Gele kwikstaart	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	17	17	14	3	82.35	3	0	0	0	0	0
Subtotaal	20	20	17	3	85.00	3	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			85.00	15.00		15.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bedrijf: Ommeren, G. van											
Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	15	15	11	4	73.33	2	0	0	2	0	0
Subtotaal	15	15	11	4	73.33	2	0	0	2	0	0
% van bekend resultaat			73.33	26.67		13.33	0.00	0.00	13.33	0.00	0.00
Bedrijf: Veldhuizen, Fam. R.											
Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	8	8	4	4	50.00	4	0	0	0	0	0
Subtotaal	8	8	4	4	50.00	4	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			50.00	50.00		50.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Totaal	54	54	38	16	70.37	14	0	0	2	0	0
% van bekend resultaat			70.37	29.63		25.93	0.00	0.00	3.70	0.00	0.00

Boerenlandvogelmonitor versie: 19.363 ; geprint: 06-01-2020 11:21

Bijlage 3c. Legsel per bedrijf De Valk 2019
Selectie: GL51 Groep De Valk 2019

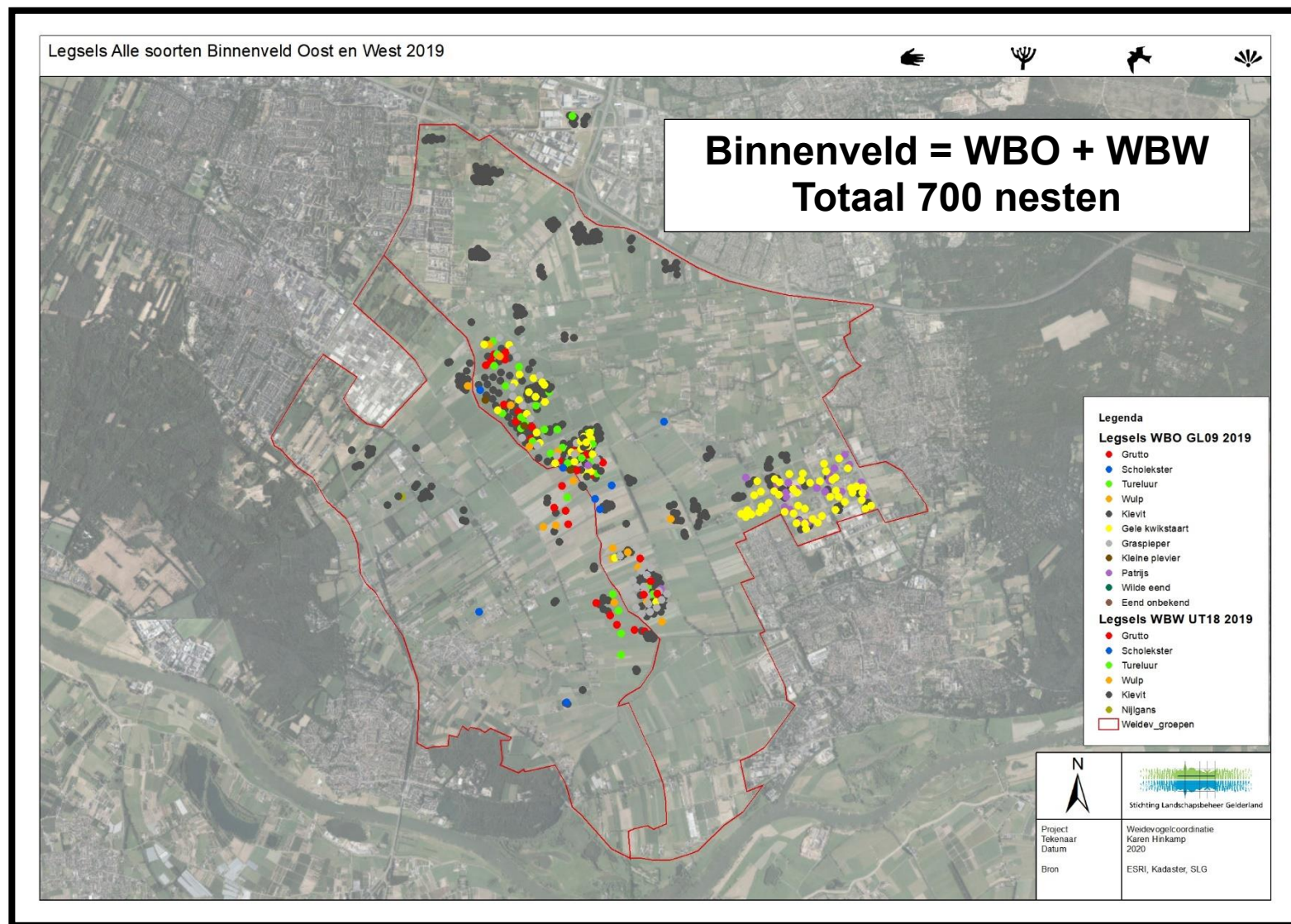
Legsels per soort, bedrijf												provinciaal niveau: GL
Selectie - 2019, groep: GL51 Groep De Valk; F vd Berg												
Bedrijf: Bosch, J.												
Gebied:												
Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.	
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0	
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0	
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Aantal: 1												
Bedrijf: Top, N. van den												
Gebied:												
Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.	
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0	
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0	
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Aantal: 1												
Totaal	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0	
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Boerenlandvogelmonitor versie: 19.363 ; geprint: 14-01-2020 11:36.												

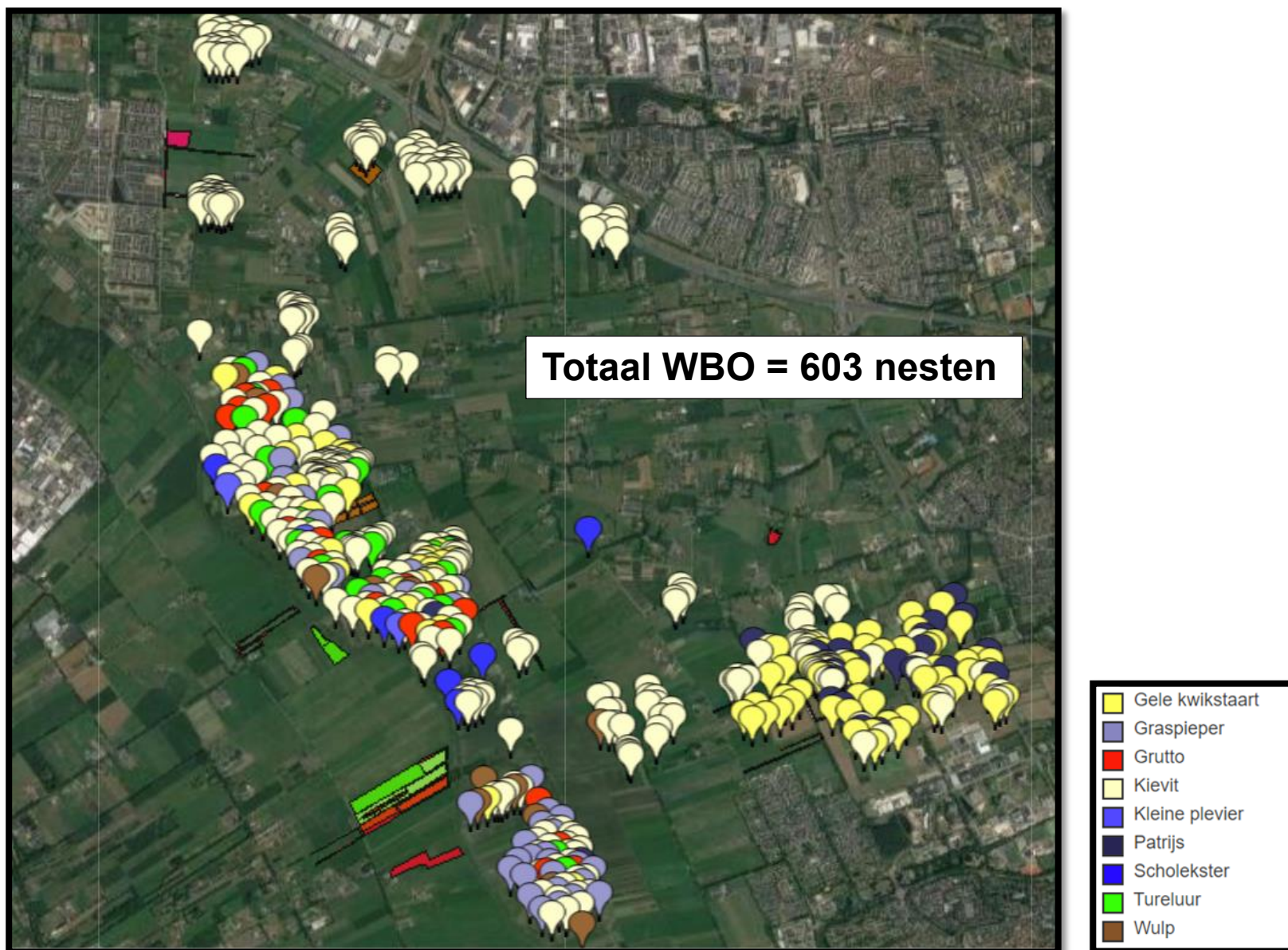
Boerenlandvogelmonitor versie: 19.363 ; geprint: 14-01-2020 11:36

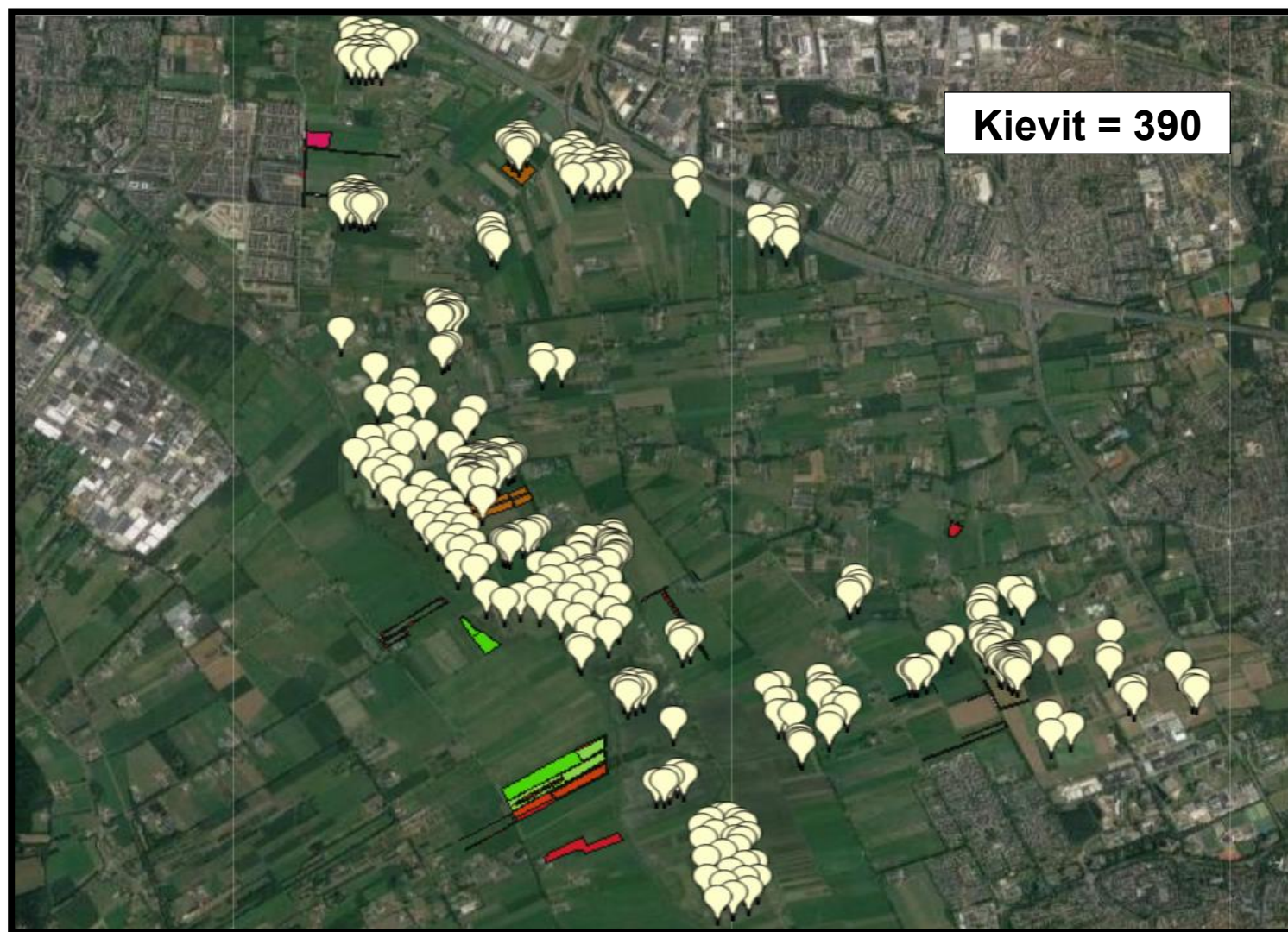
Bijlage 4a. Overzichtstabel resultaten Binnenveld-Oost 2002-2019

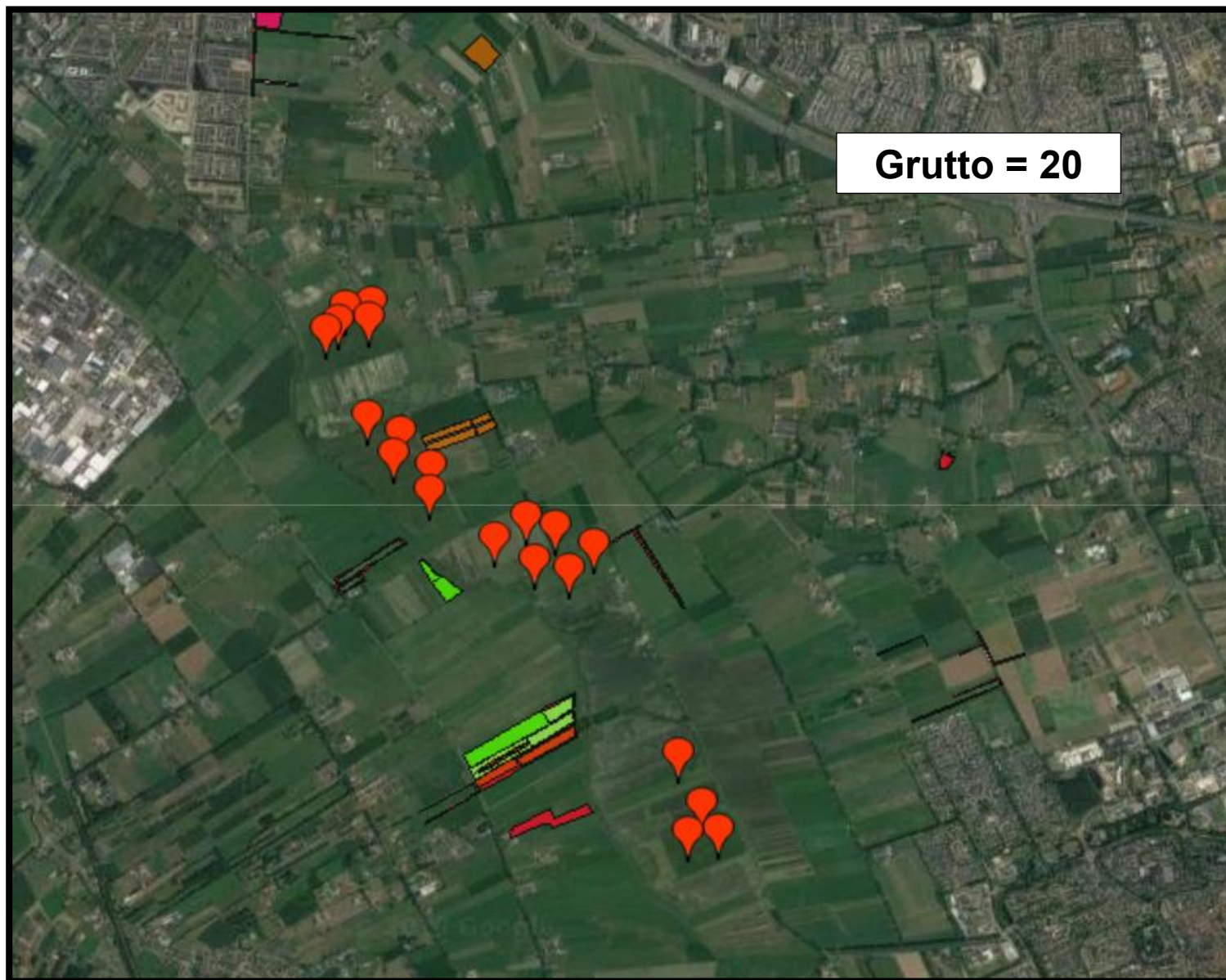
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Beschermde ha	660	450	750	750	750	750	800	850	900	1000	1100	1200	1200	1250	1250	1250	1200	1200
Vogelsoort																		
• Bergeend	?	?	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
• Slobeend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
• Dodaars	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	?	-	-	-	-	?	?
• Fazant	?	?	1	-	-	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
• Graspieper														2	2	5	?	39
• Paapje													1	1	1	1	?	?
• Gele Kwik	-	-	-	-	1	2	?	?	?	?	?	?	?	?	?	34	46	84
• Grutto	10	7	7	2	5	5	4	1	2	6	4	9	3	10	17	16	7	20
• Kievit	222	240	245	194	218	196	249	276	259	210	253	240	298	368	332	360	288	390
• Kl. Plevier	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	?	?	3	?	?	?	?	3
• Patrijs	?	?	1	1	2	?	1	2	?	1	-	-	-	1	6	14	25	22
• Roodborstapuit														2	2	1	?	?
• Scholekster	7	?	5	5	6	9	8	9	3	6	4	4	4	3	2	1	4	6
• Tureluur	2	2	2	1	2	2	4	6	4	2	3	5	3	8	7	9	9	26
• Veldleeuwerik.	-	-	-	1	-	?	?	?	?	?	-	-	-	?	?	?	?	?
• Wilde eend	?	?	4	3	1	?	1	?	4	2	-	1	1	1	1	2	1	?
• Wulp	4	1	1	1	5	3	4	6	10	6	5	5	7	8	9	9	11	13
Totaal nesten	245	250	267	208	240	217	271	301	288	233	270	264	320	404	379	453	392	603
Resultaat bekend	216	227	256	175	221	211	253	286	287	233	270	264	320	404	374	453	384	512
Wel uit	114	43	50	25	114	75	142	215	191	129	139	204	177	276	298	345	315	419
% wel uit	53 %	19%	20%	14%	52%	35%	56%	75%	66%	55%	52%	77%	55%	68%	80%	76%	82%	82%
Niet uit	102	184	206	150	107	136	111	71	96	104	131	60	143	128	76	108	69	93
% niet uit	47%	81%	80%	86%	48%	65%	44%	25%	34%	45%	48%	23%	45%	32%	20%	24%	18%	18%

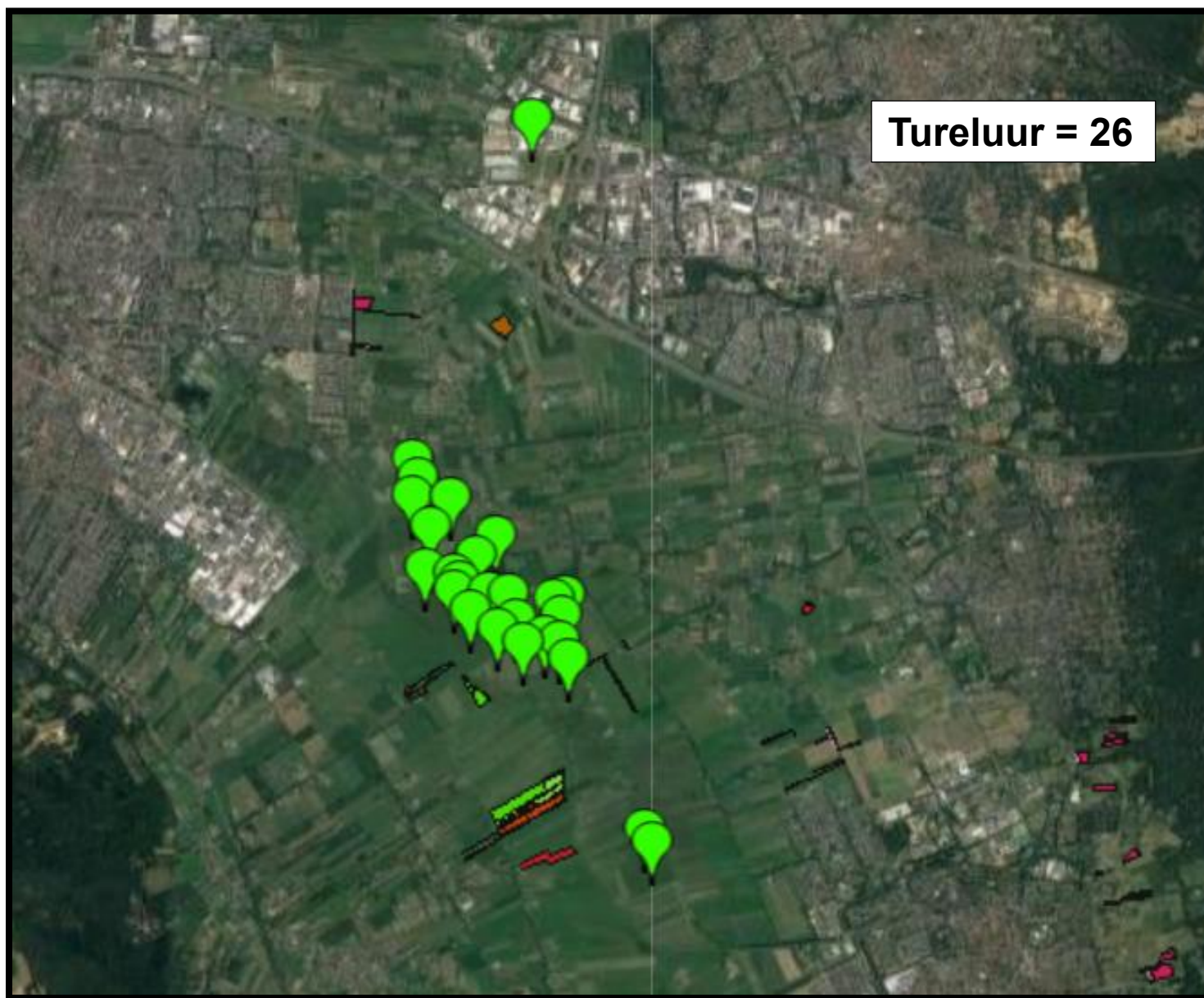
Bijlage 4b. Totaalbeeld alle soorten Binnenveld 2019

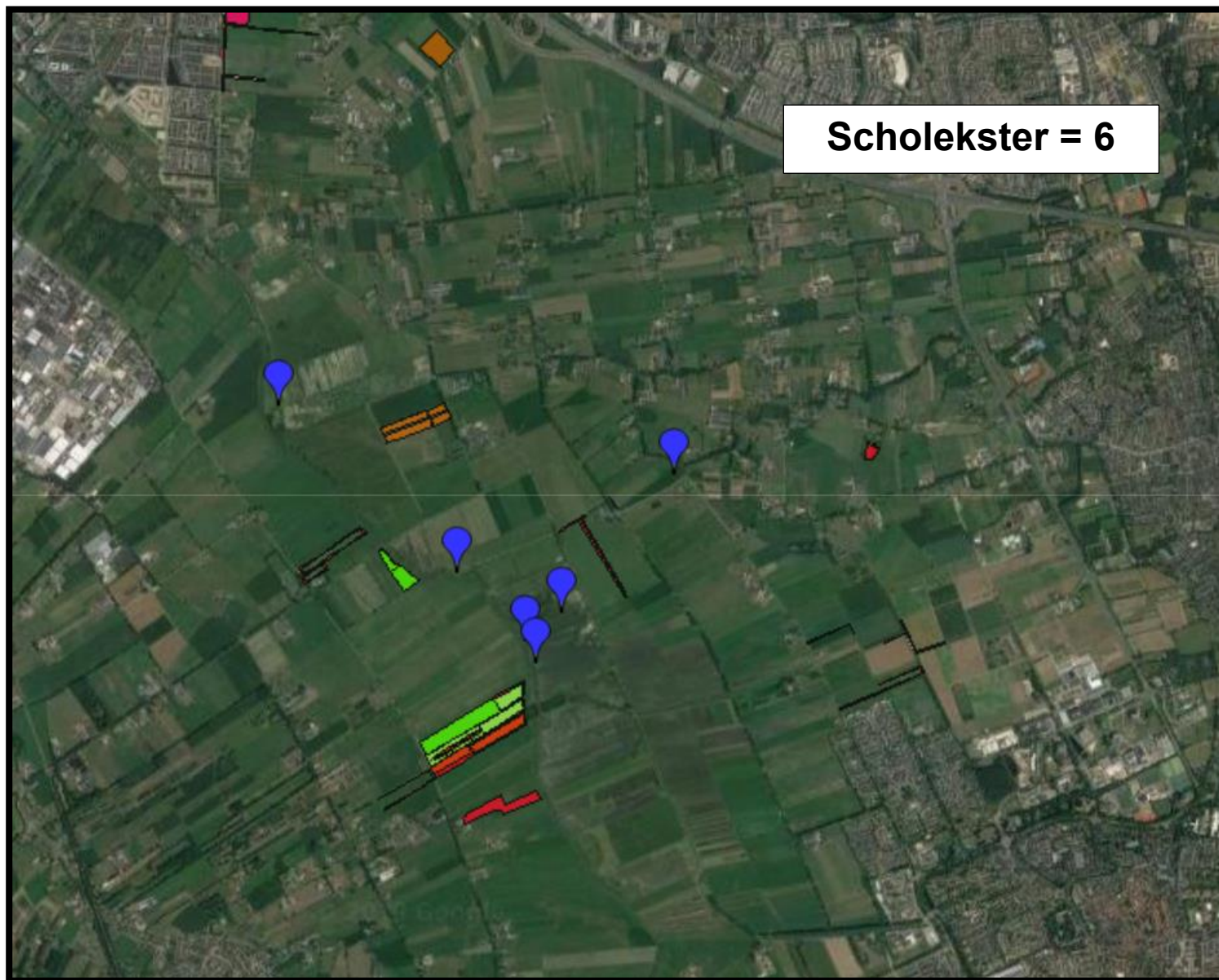

Bijlage 5: Vogel- en activiteitenlogboek 2019

JANUARI

- 07/1: **Overleg** ANV met wethouder gemeente Wageningen **over** ontwikkelingen Binnenveld
- 09/1: 1^e **Overleg** Stuurgroep Weidevogels Binnenveld (WB) **over** opstellen nieuw Weidevogelplan 2020-2026
- 21/1: **Vorst en sneeuw** bezorgen vogels een lastig weekje, maar voor ons even tijdelijk schaatsplezier.
- 28/1: 1^e **Overleg** met Waterschap Vallei en Veluwe in werkket Veensteeg **over** start graafwerkzaamheden
- 30/1: **Stenuilenplatform** Gelderse Vallei / Midden-Betuwe met afspraken **over** Uilenbroedseizoen 2019
- 30/1: 2^e **Overleg** Stuurgroep WB **over** opdrachtformulering nieuw Weidevogelplan Binnenveld 2020-2026

FEBRUARI

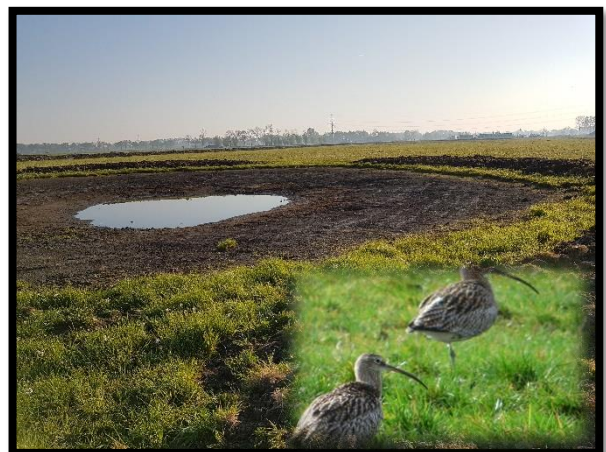
- 02/2: **SLG-uitdeelochtend** materialen voor het nieuwe broedseizoen 2019
- 04/2: **Overleg** met Christ Elsten **over** kadastrale percelen en startavond WBO op 6 maart 2019
- 05/2: 1^e **Cursusavond** Weidevogelbescherming **Barneveld** met 25 deelnemers een mooie start!
- 07/2: 2^e **Overeenstemming** met Waterschap **over** permanente plasdras en 2 poelen op percelen CBH
- 11/2: 1^e **Wulp** in het Binnenveld gesignaleerd bij boer Jan van Ginkel – Eemweg.
- 13/2: 3^e **Overleg** Stuurgroep Weidevogels Binnenveld **over** concept-opdrachtformulering Weidevogelplan
- 14/2: **Overleg** Wetenschappelijke Adviescommissie **over** Monitoringplan Binnenveldse Hooilanden
- 20/2: 2^e **cursusavond** Weidevogelbescherming **Barneveld** met 33 deelnemers een mooi vervolg!
- 22/2: **Voorjaar in het Binnenveld**: roepende Wulpen, duikelende Kieviten, zingende Veldleeuweriken!
- 19/2: **Jaarverslag** WBO 2018 naar de drukker en verstuurd aan boeren in het Binnenveld
- 24/2: **Jaar van de Wulp**: Zeker 8 roepende Wulpenparen in het Binnenveld is een mooi voorteken!
- 28/2: **Officiële start** van uitvoering natuurontwikkeling Binnenveldse Hooilanden
- 28/2: 1^e **Kievitse** van Nederland in Grou (Friesland): vroegste Kievitse ooit!

MAART

- 03/3: **Artikel** in Trouw en nieuwsbericht in NPO1-journaal **over** Teruggang van weidevogels in Nederland
- 04/3: 3^e **Bezoek/overleg** bij Waterschap in werkket aan de Veensteeg **over** inpassing werkzaamheden
- 06/3: **Startavond WBO** op biologisch proef- en leerbedrijf Droevendaal (20 personen)
- 07/3: 3^e **Cursusavond / startavond** Weidevogels **Barneveld** (15 personen)
- 07/3: **Plasdraspomp** geplaatst in Achterbergse Hooilanden
- 09/3: 1^e **Grutto** gehoord en gezien in het Binnenveld!
- 11/3: **Start ophoging** maispercelen bij boer Jan van Ginkel langs de noordelijke Kooiweg
- 15/3: 1^e **Kievitse** van **Barneveld** gevonden door Bram Koudijs bij Evert Bouwman
- 16/3: 1^e **Kievitse** van Binnenveld gevonden **door** Nanne Galema en Kevin van Laar bij Van Stempvoort
- 17/3: **Overlijden** WBO-er Harry Dekker, vinder 1^e kievitse van NL in 2015 en 1^e ei van Utrecht in 2018
- 18/3: 1^e **Kievitse** van gemeente Wageningen gevonden door Carl Jansen en Ceciel Linsen
- 21/3: **Lente in het Binnenveld**: Volop roepende weidevogels in het Binnenveld!
- 23/3: 1^e **Boerenwaluw**, 1^e **Roodborsttapuit**, 1^e **Tijftjaf** en 2 **Witgatjes** waargenomen in Binnenveld
- 24/3: **Dode Knobbelzwaan** bij hoogspanningsmast langs de Veensteeg (tegenaan draden gevlogen)
- 26/3: 1^e **Maisperceel** bij Jan van Ginkel opgehoogd en klaar voor het weidevogelbroedseizoen
- 27/3: 4^e **Overleg** Stuurgroep Weidevogels Binnenveld **over** offertes Weidevogelplan
- 27/3: 1^e **Wulpennest** van Gelderland gevonden **door** Ardy Rekers langs Veensteeg
- 30/3: 1^e **Gele Kwikstaart** meldt zich op de proefvelden van de WUR (Droevendaal)
- 31/3: **Koppel Patrijzen** langs Veensteeg en **paartje Tureluurs** op hoek Veensteeg/Werftweg

APRIL

- 01/4: **Maaien Binnenveldse Hooilanden (BH)** **stopgezet (!)** vanwege broedende weidevogels
- 03/4: **ROM3D** krijgt opdracht voor opstellen nieuw Weidevogelplan Binnenveld 2020-2026
- 05/4: 4^e **Overleg** met uitvoerders BH **over** bescherming weidevogelnesten e.a. bij afgraving/ophoging BH in verband met **grote onrust** over de werkwijze van de uitvoerders (= dagelijks maaien en vrezende)
- 08/4: 5^e **Overleg** met uitvoerders BH **over** beheerafspraken tijdens dagelijkse graafwerkzaamheden BH
- 12/4: **WBO-vrijwilligers** sturen maaiende loonwerker veld uit op basis van gemaakte beheerafspraken
- 14/4: 1^e **Kievitsjongen** kruipen uit nesten op maisland Binnenveld en 1^e **Zwartkop** laat zich horen!
- 15/4: 6^e **Overleg** met Waterschap V&V **over** beheerafspraken bij uitvoering Binnenveldse Hooilanden.
- 16/4: **WBW** zet juridisch druk op uitvoering werkzaamheden Binnenveldse Hooilanden; **Wulpenei** op DG4.
- 17/4: 1^e **Blauwborst** langs de Veensteeg/Nieuwesteeg en 1^e **Kleine Plevier** op eieren bij Jan van Ginkel
- 18/4: 1^e **Grauwe Vliegenvanger** gesignaleerd en 1^e **Koekoek** laat zich horen

- 23/4: **Veel kievitsjongen** op Veensteegpercelen en opnieuw plasdras langs Veenkampensloot
- 26/4: **1^e Gierzwaluwen, 1^e Fluiter en 1^e Zwarte Roodstaart** gesignaleerd.
- 28/4: **Paartje Tureluurs met vier jongen** op graslandperceel van boer Jan van Ginkel aan Kooiweg
- 29/4: **Meegereden** tijdens het maaien op DG4-perceel naast werkkeet WS: 10 weglappende Kievit-pullen
- 30/4: **Veel Grauwe Ganzen met 7-10 jongen** langs gegraven Kromme Eem en **Grasmus** bij palenhoop

MEI

- 01/5: **Bosruiter** langs de Grift voorbij de fietsbrug en **Steenuilenaar** bij Boerderij De Hooilanden in kast
- 02/5: **Huiszwaluwen** bij Jan van Ginkel slechts in beperkte mate teruggekeerd
- 11/5: **Veel jonge Kieviten** en 1^e jonge Kieviten zijn al bijna **vliegvlug**
- 13/5: 5^e **Overleg** Stuurgroep Weidevogels **over** Plan van Aanpak ROM3D inzake Weidevogelplan
- 22/5: **Veel Wulpen met jongen** in het Binnenveld; **2^e leg Kieviten** op maisland nu pas echt van start

JUNI

- 05/6: **Fietstocht Binnenveld**: Lepelaar, Kleine Plevier, Koekoek en heel veel ganzen!
- 11/6: 6^e **Overleg** Stuurgroep Weidevogels **over** opdrachtverlening aan ROM3D
- 14/6: **Oproep** Lodewijk Pool om te mogen maaien op de Binnenveldse Hooilanden (DG 3)
- 15/6: **Alarmtelling Binnenveld**: veel alarmerende weidevogels in BH (DG3) → dus nog niet maaien!
- 16/6: **1^e Kievitsnesten** op recentelijk met grond van BH opgehoogde percelen van Peter Adams
- 18/6: **Jonge Steenuilen** bij Meentdijk 2 zijn vandaag uitgevlogen
- 21/6: **Erf-excursie** op landgoed De Lieskamp te Wageningen

JULI

- 01/7: **1^e Overleg** Projectteam Weidevogelplan Binnenveld
- 16/7: **Gemeente Barneveld** financiert legselvergoeding 2019 in eigen gemeente met € 10.000
- 18/7: **2^e Overleg** Projectteam Weidevogelplan Binnenveld
- 28/7: **40 Ooievaars** op de gemaaide deel (DG3) van de Binnenveldse Hooilanden langs Werftweg
- 28/7: **Havik** boven Achterbergse Hooilanden brengt veel onrust onder de aanwezige (weide)vogels

AUGUSTUS

- 08/8: **Start afgraving** DG5 van Binnenveldse Hooilanden
- 19/8: **3^e Overleg** Projectteam Weidevogels Binnenveld
- 29/8: **Raad van State Frankrijk** verbiedt Wulpenjacht in dat land
- 30/8: **Huiszwaluw telling Binnenveld**: 125 nesten verspreid over 7 locaties!

SEPTEMBER

- 01/9: **Fietstocht Binnenveld**: Torenvalken en Tapuiten en veel Kieviten en Ganzen op BH
- 09/9: **Overleg** Kernteam WBO **i.v.m.** opvolging coördinatorschap WBO per 2020
- 11/9: **Slotavond WBO** op boerderij De Hooilanden (40 personen): succesvol broedseizoen 2019!
- 12/9: **Overleg** met coördinator Collectief Veluwe over financiering Weidevogelbeheer **Barneveld**
- 16/9: **Slotavond** Weidevogelgroep **Barneveld** bij VandePoldienstverlening in Terschuur (25 personen)
- 25/9: **Integrale Sessie** met stakeholders **over** Weidevogels op Boerderij De Hooilanden (20 personen)

OKTOBER

- 01/10: **Massaal boerenprotest** in Nederland **i.v.m.** Stikstofproblematiek door uitspraak Raad van State
- 02/10: **Resultaten WBO 2019** van WBO naar ANV **voor** uitbetaling legselvergoedingen Binnenveld boeren
- 10/10: **4e Overleg** Projectteam Weidevogels Binnenveld over voorbereiding Boerensessies
- 23/10: **Binnenveld** lijkt wel één groot meer met grote groepen ganzen, kieviten, spreeuwen en meeuwen
- 29/10: **Boerensessies** Binnenveld-Oost **met** nieuwe mogelijkheden voor een beter weidevogelbeheer
- 30/10: **Overleg** met gemeente **Barneveld** over invulling en financiering Weidevogelbeheer 2020-2021

NOVEMBER

- 07/11: **Najaarssymposium** Weidevogels Nijkerk **met** prachtige verhalen **over** hoe het kan of zou moeten
- 13/11: **Boerensessies** Binnenveld-Oost **met** nog meer mogelijkheden voor een beter weidevogelbeheer:
- 14/11: **Overleg** Kernteam WBO **i.v.m.** opvolging coördinatorschap WBO per 2020
- 25/11: **Overleg** Kernteam **Barneveld** over invulling en financiering Weidevogelbeheer 2020-2021
- 30/11: **SOVON-dag** in Reehorst te Ede met interessante **lezing** over het Jaar van de Wulp

DECEMBER

- 01/12: **Knooppunt** Maanderbroek weer slaapplek voor 10.000-en Houtduiven, Kauwen, Roeken, etc.
- 02/12: 7^e **Overleg** Stuurgroep Weidevogels Binnenveld over voortgang en financiering Weidevogelplan
- 03/12: **Openstelling uitkijktoren** langs Werftweg voor het publiek

Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:

- AGRARISCH LOONWERK
- VERHUUR VAN GRONDVERZET MACHINES
- GRONDVERZETWERKZAAMHEDEN
- GEWASVERZORGING
- MESTDISTRIBUTIE

Cuneraweg 129
3911 RG Achterberg

Tel. 0317 - 612039
Fax. 0317 - 612650

www.loonbedrijfrau.nl
info@loonbedrijfrau.nl

JAN RAUW & Zn. B.V.

AGRARISCH LOON- EN GRONDVERZETBEDRIJF

INCK

Bakkerij ten Veen

"De echte warme bakker in het binnenveld"

Diverse soorten
groot en klein brood

Gesorteerd gebak

Streekproducten

Taarten

Belegde
broodjes

Dijkgraaf 24 ~ 6721 NK Bennekom ~ 0318-414451

Eikenlaan 5 ~ 6721 DM Bennekom ~ 0318-419407

www.bakkerijtenveen.nl

Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:

v.o.f. Van Haren
Loon- en Grondverzetbedrijf
Bennekom
Tel. (0318) 41 49 67
Mobiel 0653 - 50 37 50

POSTSERVICE

bereikt iedereen!

- Postbezorging
- Huis aan huis
- Mailservice
- Koeriersdiensten
- Facilitair

 Postadres
Postbus 142
6700 AC Wageningen

 0317-421832
 info@postservice.nl
 www.postservice.nl

Vestiging Wageningen
Industrieweg 40
6702 DR Wageningen

Vestiging Arnhem
Blankenweg 40
6827 BW Arnhem